

Plan van aanpak EEA Coalitie

Facilitatie van drie workshops door NewForesight voor de Elektrische en Elektronische Apparaten Coalitie

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Inhoudsopgave

Samenvatting

Introductie

Workshop 1: Missie

Workshop 2: Oplossingen

Workshop 3: Geselecteerde icoonprojecten

Reflectie en vervolg

Appendix

Samenvatting

Het traject, de uitkomsten en het vervolg

Om de transitie naar een circulaire economie binnen de elektrische en elektronische apparaten (EEA) branche te versnellen is de EEA coalitie opgericht

Samenvatting - Context

NPCE

Het Nationaal Programma Circulaire Economie benoemt EEA als prioritaire productgroep om te komen tot een circulaire economie in 2050.

SCOPE

Focus van EEA coalitie

- De milieu-impact van producten vanaf de ontwerp- en ontwikkelingsfase (**voor gebruik**) wordt beperkt door Ecodesign richtlijnen op EU-niveau.
- Voor **“na gebruik”** zien we veel initiatieven rondom onder meer recycling. Zoals het voor EEA te behalen inzamelpercentage van 65% voor producenten*.

Dit document en de EEA coalitie richt zich daarom op de gebruikersfase: het (her)gebruik van producten.

MISSIE

Onze missie is dat elektrische en elektronische apparaten in 2030:

- **langer meegaan.** Producten worden vaker tweedehands aangeboden, refurbished, of gerepareerd.
- **optimaal gebruikt worden.** Producten worden waar mogelijk gedeeld en goed onderhouden.

We richten ons op:

- Elektrische en elektronische apparaten. Simpel gezegd: alles met een stekker, of een accu.
- Producten die door de consument te koop zijn in de winkel, hiervan nemen we de consumptie van consumenten maar ook van bedrijven en overheden mee.

Productcluster
Lampen is geen
input
aangeleverd in
de Workshop

Het huidige traject bouwt voort op bestaande plannen, en wordt gezien als vertrekpunt voor verdere uitvoering en uitwerking door de EEA coalitie

Samenvatting - Proces

- Dit traject staat niet op zichzelf en bouwt voort op bestaande plannen en onderzoeken, met name:
 - Transitieplan Elektrische Huishoudelijke Apparatuur
 - Adviesroute CE voor consumptiegoederen
 - Nationaal Programma Circulaire Economie

- In het huidige traject is de EEA coalitie opgezet en is middels desk research en drie workshops een plan gevormd voor die coalitie.
- Workshop 1 stond in het teken van het vormen van een voorlopige Missie voor de EEA coalitie.
- In Workshop 2 hebben we op basis van TransMissie een diagnose gesteld van de oplossingen.
- In Workshop 3 hebben we iconprojecten geïdentificeerd waarmee we aan de slag kunnen.

Zie [volgende pagina](#) voor een verdieping.

- Op basis van de workshops hebben we een voorstel voor governance en vervolg opgezet.
- Deze governance moeten we in vervolgtraject invullen: wie doet mee en in welke rol.
- Ook moeten we de geselecteerde iconprojecten gaan uitvoeren.
- De diagnose op de oplossingen leverde ook complexe interventies op. Deze behoeven verdere uitwerking voordat we ze kunnen gaan uitvoeren.

NewForesight heeft drie workshops gefaciliteerd om te komen tot een gezamenlijke missie, oplossingen en interventies op basis van het TransMissie raamwerk

Samenvatting - Aanpak

AANPAK HUIDIG TRAJECT

Desk research: Bestaande plannen en onderzoeken

Dit traject is onderdeel van een groter geheel. De ambitie was nadrukkelijk om voort te bouwen op bestaande plannen en onderzoeken. Zie [Appendix A](#) voor een overzicht.

Workshop 1: Missie en oplossingsrichtingen

In workshop 1 hebben we met de EEA coalitie de missie bepaald voor het langer en optimaal gebruiken van EEA. Daarnaast hebben we kennisgemaakt met elkaar en met het TransMissie raamwerk.

Workshop 2: Diagnose van oplossingen

In workshop 2 hebben gekeken welke oplossingen zijn, in welke fase deze zich bevinden, welke sleutelprocessen knellen en welke interventies nodig zijn om de oplossingen verder te brengen.

Workshop 3: Icoonprojecten en vervolg bespreken

In workshop 3 zijn een deel van de interventies (icoonprojecten) behandeld en is de basis uitgewerkt. Ook is besproken hoe het vervolg in te richten om structurele samenwerking mogelijk te maken.

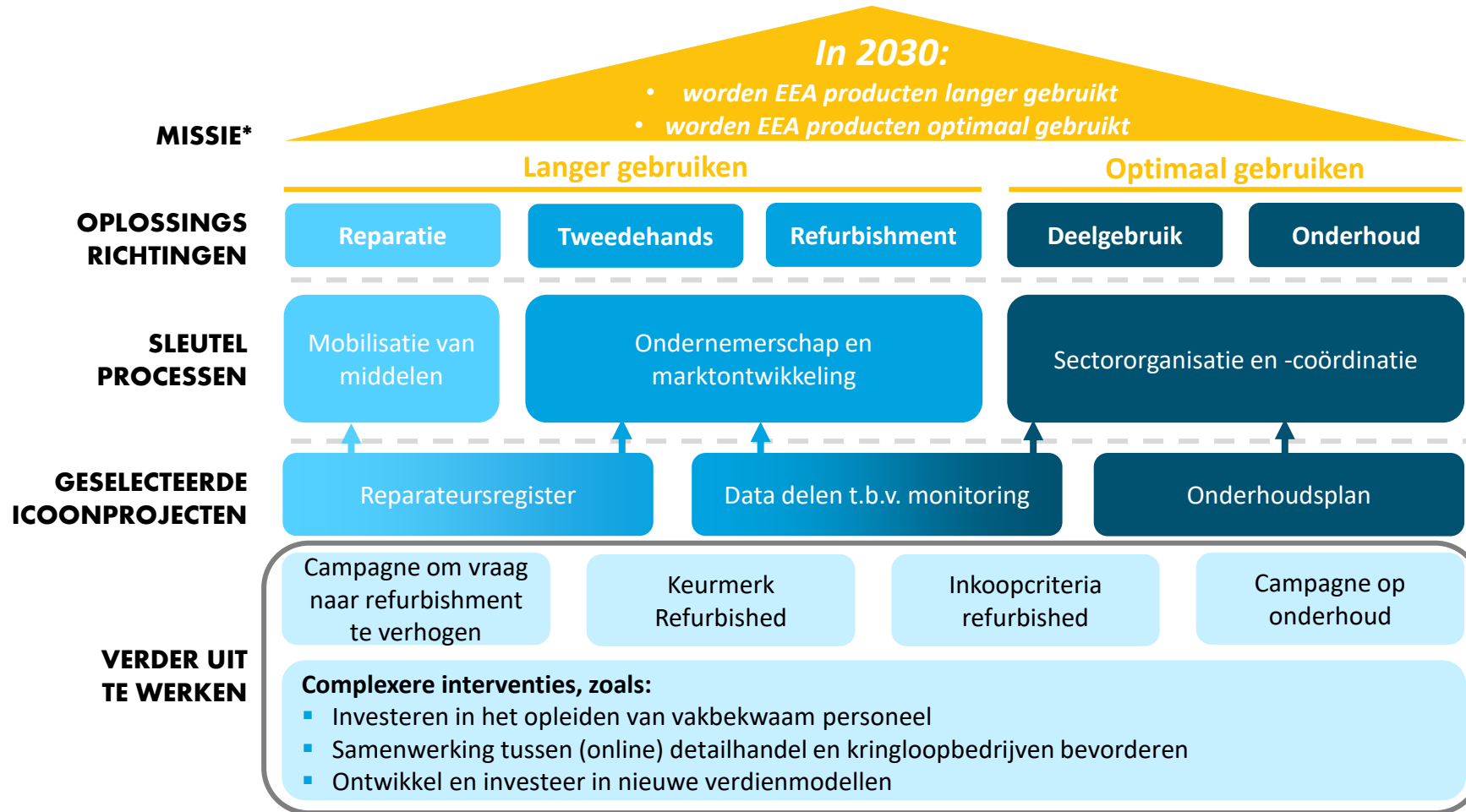
UITKOMSTEN

- ✓ **Gedeelde missie** – samen naar langer gebruik en optimaler gebruik van EEA in 2030
- ✓ **Diagnose op de oplossingen** – prioritering van interventies per oplossingsrichting
- ✓ **Actiegericht** – al aan de slag met icoonprojecten
- ✓ **Basis voor effectieve samenwerking** – met gemeenschappelijke taal in TransMissie
- ✓ **Partijen bij elkaar gebracht** – in de EEA coalitie en tijdens workshops

Tijdens de workshops zijn interventies geïdentificeerd; enkele zijn klaar voor uitvoering als ‘icoonprojecten’, andere behoeven verdere uitwerking

Samenvatting - Diagnose

TOELICHTING

- Een uitgeschreven toelichting staat in [Appendix B](#)
- Om de missie te bereiken is er opschaling nodig van de duurzame oplossingen.
- Deze oplossingen zijn opgedeeld in vijf oplossingsrichtingen.
- Per oplossing is besproken welke sleutelprocessen het meest knellen – deze zijn hier weergegeven.
- Op basis van een diagnose van de oplossingen ([Appendix C](#)) is vastgesteld welke interventies nodig zijn om de sleutelprocessen te organiseren en zo de oplossing te kunnen opschalen.
- Een deel van de interventies kunnen partijen mee aan de slag:
 - Geselecteerde icoonprojecten
- Een deel van de interventies behoeft verdere uitwerking:
 - Overige icoonprojecten
 - Complexere interventies

Voor drie icoonprojecten is tijdens de derde workshop een basis gelegd voor uitvoering

Samenvatting – uitgewerkte icoonprojecten

		REPARATEURSREGISTER OPSCHALEN	DATA DELEN T.B.V. MONITORING	ONDERHOUDSPAN ONTWIKKELEN
Resultaat workshop 3	Doel	<ul style="list-style-type: none"> Het volledig potentieel van reparateurs wordt benut Retail kan aanspraak maken op het NRR 	<ul style="list-style-type: none"> In 2024 is het inzichtelijk welk percentage van ingezamelde EEA geschikt is voor hergebruik 	<ul style="list-style-type: none"> Consumenten weten hoe ze EEA moeten onderhouden EEA gaan langer (probleemloos) mee
	Scope	<ul style="list-style-type: none"> Productcluster: Allen 	<ul style="list-style-type: none"> Productcluster: Allen Binnen de scope: Productwaarde >€50 Buiten de scope: Productwaarde ≤€50 	<ul style="list-style-type: none"> Productcluster: Allen Binnen de scope: Preventief onderhoud Buiten de scope: Reactief (reparatie)
	Eerstvolgende stap	<ul style="list-style-type: none"> Een plan maken vanuit EEA coalitie en werken aan verbeterd register Gezamenlijke communicatie om register te promoten bij reparateurs 	<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen welke data verzameld gaat worden en met welke stakeholders aan de slag gaan Concreet voorstel opstellen aan potentiële opdrachtgever 	<ul style="list-style-type: none"> De werkgroep gaat het data uitvragen binnen de EEA coalitie bespreken Gezamenlijk onderzoeken waar het grootste probleem zit en welke problemen dit zijn
Voorstel	Concreet doel	<ul style="list-style-type: none"> In 2030 staan er in het NRR 200 kwalitatief goede reparateurs 	<ul style="list-style-type: none"> In 2024 is het percentage per oplossingsrichting t.o.v. totale Put-On-Market inzichtelijk 	<ul style="list-style-type: none"> In 2025 is het onderhoudsplan klaar voor gebruik en makkelijk vindbaar en te gebruiken voor consumenten
	Eigenaar icoonproject	<ul style="list-style-type: none"> Techniek Nederland 	<ul style="list-style-type: none"> Transitieagenda Consumptiegoederen / Rijkswaterstaat 	<ul style="list-style-type: none"> Koploper op het gebied van onderhoud (bijvoorbeeld Peerby)

Belangrijk

- Dit mag niet gezien worden als complete transitiestrategie, maar is een uitkomst uit de derde workshop. Veel informatie ontbreekt nog. Verdere uitwerking is nodig voor een complete strategie over de verschillende oplossingsrichtingen.
- Deze icoonprojecten zijn geselecteerde voorbeelden van interventies waar partijen mee aan de slag kunnen.

Vier overige icoonprojecten zijn niet uitgewerkt tijdens de workshops; we hebben een aanzet gedaan die verder uitgewerkt dient te worden

Samenvatting – uit te werken icoonprojecten

Voorstel op basis van workshop 2 en desk research

	CAMPAGNE OM VRAAG NAAR REFURBISHMENT TE VERHOGEN	KEURMERK REFURBISHED	INKOOPCRITERIA REFURBISHED	CAMPAGNE OP ONDERHOUD
Doel	<ul style="list-style-type: none"> Refurbishment aantrekkelijker maken en een inruilcultuur bevorderen 	<ul style="list-style-type: none"> Keurmerk Refurbished uitbreiden om onderscheidend vermogen van refurbished te verhogen 	<ul style="list-style-type: none"> Weten of refurbished voldoet aan de veiligheidseisen en hoe inkoopcriteria aangepast kunnen worden om toe te staan 	<ul style="list-style-type: none"> Campagne opzetten om het belang van goed onderhoud van EEA te onderstrepen.
Scope	<ul style="list-style-type: none"> Productcluster: Kleine ICT apparatuur 	<ul style="list-style-type: none"> Productcluster: Allen 	<ul style="list-style-type: none"> Productcluster: Kleine ICT apparatuur 	<ul style="list-style-type: none"> Productcluster: Allen
Eerstvolgende stap	<ul style="list-style-type: none"> Een werkgroep oprichten om deze campagne op te starten 	<ul style="list-style-type: none"> Techniek Nederland werkt aan het uitbreiden van het keurmerk 	<ul style="list-style-type: none"> Een werkgroep oprichten om te kijken of refurbished producten voldoen 	<ul style="list-style-type: none"> Een werkgroep oprichten om deze campagne op te starten
Concreet doel	<ul style="list-style-type: none"> In 2030 is de vraag naar refurbishment met 50% gestegen 	<ul style="list-style-type: none"> In 2024 is het Keurmerk Refurbished beschikbaar voor alle productclusters van de coalitie 	<ul style="list-style-type: none"> In 2024 weten we of refurbished voldoet aan de veiligheidseisen 	<ul style="list-style-type: none"> In 2030 hebben 1 miljoen consumenten informatie over het belang van onderhoud gezien
Eigenaar icoonproject	<ul style="list-style-type: none"> Koploper op het gebied van refurbishment 	<ul style="list-style-type: none"> Techniek Nederland 	<ul style="list-style-type: none"> Koploper op het gebied van refurbishment 	<ul style="list-style-type: none"> Koploper op het gebied van onderhoud

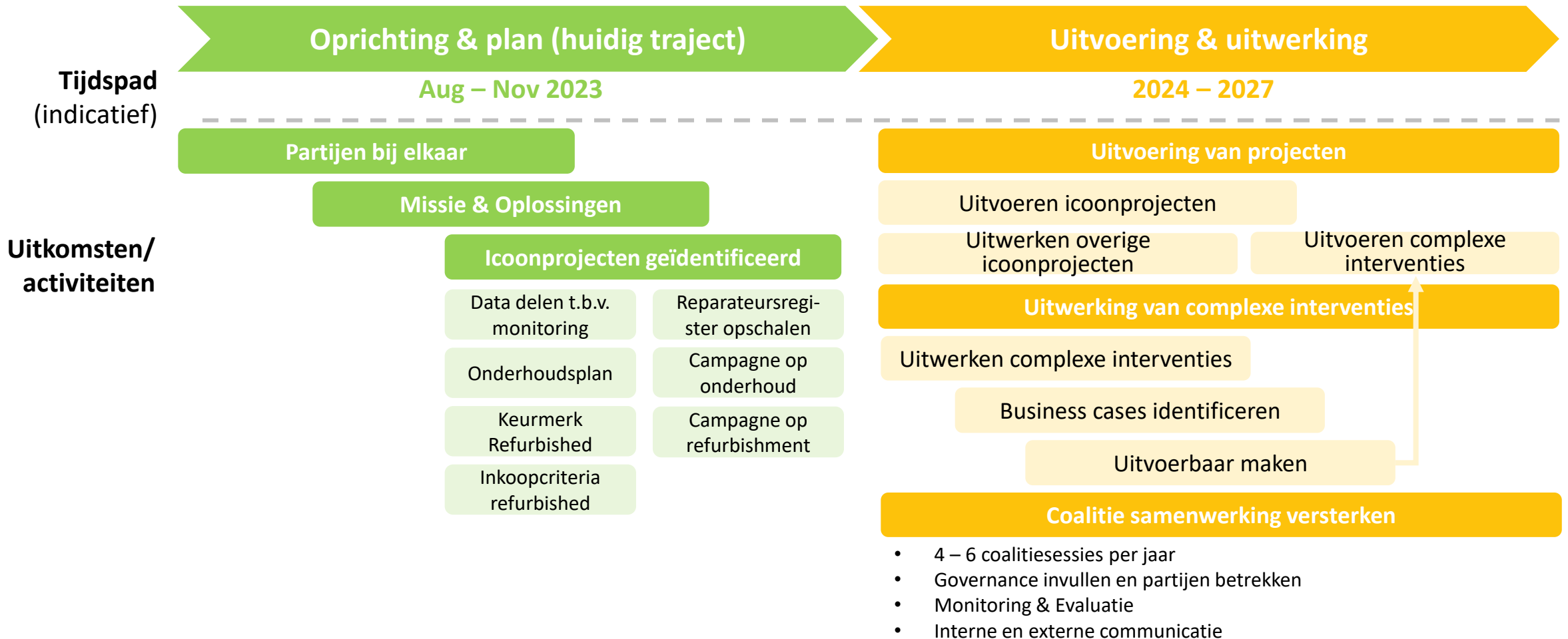
Belangrijk

- Dit mag niet gezien worden als complete transitiestrategie, maar is een uitkomst uit de workshop. Veel informatie ontbreekt nog. Verdere uitwerking is nodig voor een complete strategie over de verschillende oplossingsrichtingen.
- Deze icoonprojecten zijn geselecteerde voorbeelden van interventies waar partijen mee aan de slag kunnen.

Om dit vertrekpunt succesvol op te volgen moet de EEA coalitie voortbestaan om uitvoering en uitwerking vorm te geven

Samenvatting – tijdspad vervolg

We stellen een Governance structuur voor waarin afzonderlijke werkgroepen werken aan icoonprojecten, en elkaar inspireren binnen de EEA coalitie

Samenvatting – governance vervolg

- Het NPCE onderstreept het belang van samenwerkingen tussen overheden, bedrijven en maatschappelijke partijen
- Met de EEA coalitie vormen we zo'n samenwerking. Om succesvol te zijn moeten we ons goed organiseren.
- Op deze pagina doen we een voorstel voor die Governance structuur.

Volgende stappen

- Deze structuur willen we in de volgende fase in gaan vullen.
- Deze transitie vereist samenwerking in de hele keten. Wij stellen voor de governancestructuur te koppelen aan die van het ketenoverleg.

Introductie

Context en werkwijze

Een actiegericht en breed gedragen uitvoeringsprogramma is nodig om EEA langer en optimaal te gebruiken en zo de transitie naar een circulaire economie te versnellen

Introductie

Vertrekpunt

- Het Nationaal Programma Circulaire Economie (feb 2023) definieert levensduurverlenging als een van de vier 'knoppen' om aan te draaien op weg naar een circulaire economie in 2050.
- Om de transitie naar een duurzame Elektrische en elektronische apparaten (EEA) branche richt Transitieagenda Consumptiegoederen de EEA coalitie op. De nadruk ligt op de gebruiksfase van consumentengoederen.
- Doelen zijn het vergroten van het aandeel hergebruikte EEA in de gehele sector, op het totaal aan verkochte EEA per jaar in de gehele sector en het optimaal gebruiken van EEA tijdens de levensduur.

Huidige traject

- Het doel van dit traject is het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor de gebruiksfase van EEA.
- Onderdeel hiervan is als EEA coalitie een gezamenlijke missie vast te stellen.
- Om aan de missie te werken zijn er oplossingen aangedragen, die met interventies verder gebracht worden.
- Een deel hiervan zijn icoonprojecten waar partijen mee aan de slag kunnen.
- Dit traject is dan ook een verkennend traject, om de transitie een goede start te geven maar. Er moet nog veel gebeuren.

Hoe lees je dit document

- In de samenvatting worden de hoofdpunten van het traject beschreven, met daarin de oplossingsrichtingen en icoonprojecten.
- De introductie beschrijft de context en werkwijze met uitleg over de workshops.
- In de sectie over de workshops, wordt per workshop beschreven wat er gedaan is en wat er bereikt is.
- Daarnaast geeft dit document ook nog een reflectie op het proces, met daarbij ook een voorstel voor de toekomst.

De analytische basis voor dit project is TransMissie

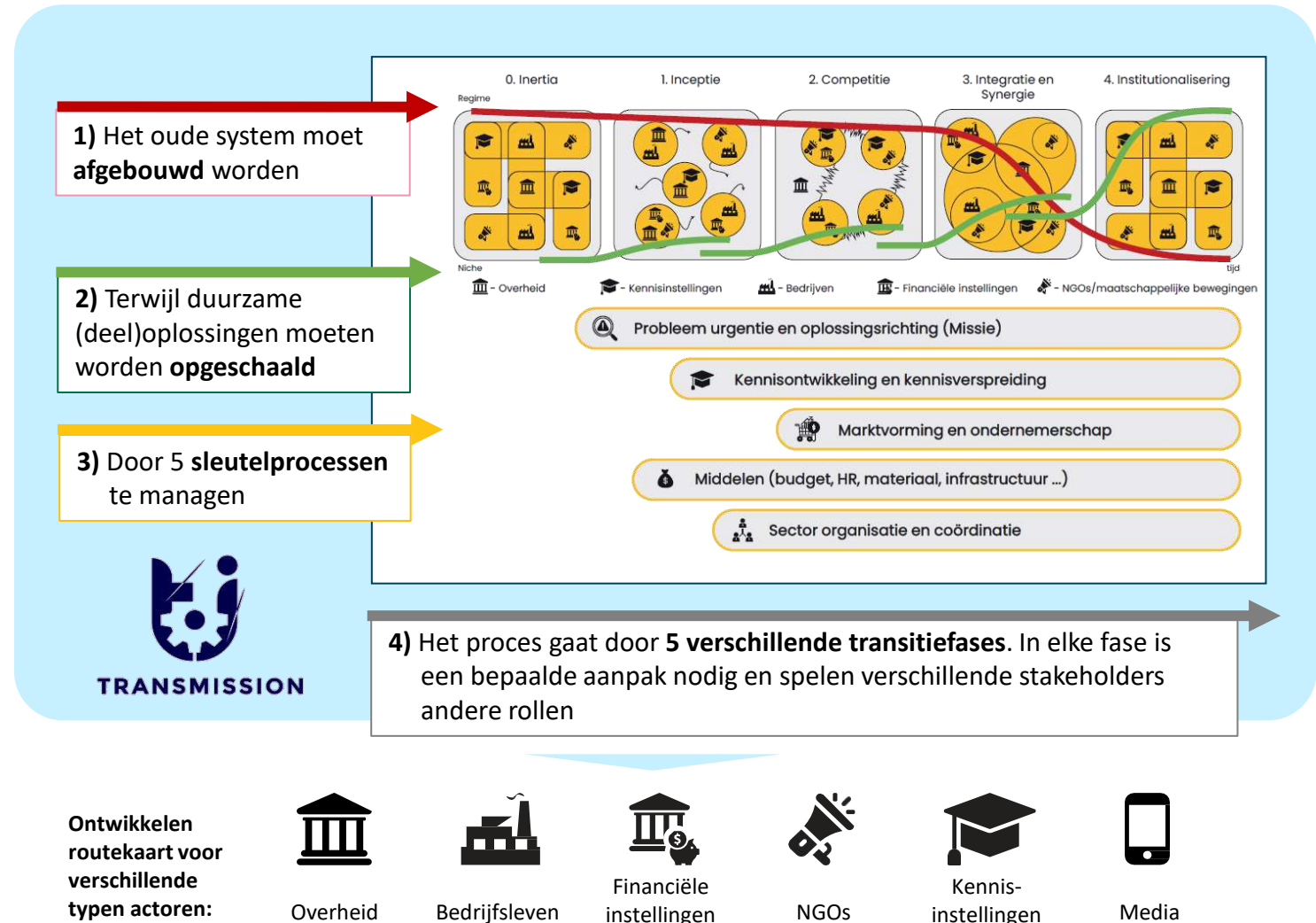
Analytisch raamwerk

Het TransMissie Raamwerk helpt om complexe duurzaamheidstransities te analyseren en een roadmap te ontwikkelen voor het versnellen van de transitie:

- **Op- en afbouw:** In een succesvolle transitie worden duurzame oplossingen opgebouwd en niet-duurzame praktijken afgebouwd.
- **Fasen:** Deze op -en afbouw gaat door vijf herkenbare fasen, elk met eigen dynamiek en behoeften.
- **Sleutelprocessen:** Bepalen succes in iedere fase.

Met behulp van deze invalshoeken kan een concrete en gerichte routekaart worden ontwikkeld, waarin initiatieven aansluiten bij de fase waarin de transitie zich bevindt en de juiste actoren worden ingezet op het juiste sleutelproces.

TransMissie is ontwikkeld door NewForesight, Nyenrode en het Copernicus instituut, in opdracht van ministeries EZ en IenW.

Het project wordt gedragen door de EEA coalitie, een samenwerkingsverband van betrokken marktpartijen, overheden en kennisinstellingen

EEA coalitie

NewForesight brengt de expertise op systeemverandering en het TransMissie raamwerk. Voor een effectieve strategie is het belangrijk deze te concretiseren naar de context van de EEA branche.

Daarom heeft Transitieagenda Consumptie goederen een EEA coalitie gevormd. Deze contacten zijn gelegd voor de zomer en Workshop 1 van dit traject was de formele kick-off voor die EEA coalitie.

TransMissie onderschrijft het belang om verschillende perspectieven op te nemen in zo'n coalitie, en een coalitie te vormen van de stakeholders die "willing & able" zijn. Deze coalitie kan aan de hand van het TransMissie raamwerk de transitie versnellen. Het TransMissie raamwerk is een missiegedreven transitieaanpak dat concrete en actiegerichte interventies biedt voor verschillende stakeholders om tot daadwerkelijke systeemverandering te komen.

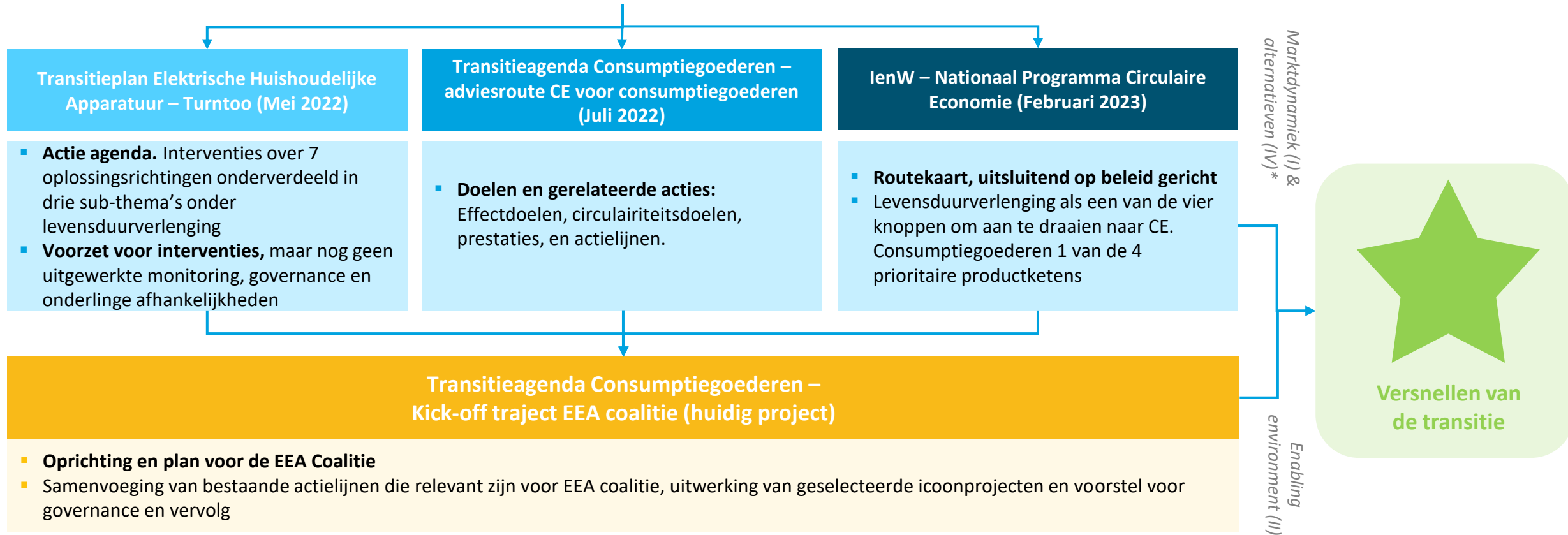
De volgende partijen zijn betrokken in de EEA coalitie:

Dit project bouwt voort op verschillende bestaande plannen en onderzoeken

Desk research

Ambities Circulaire Economie
Onder meer in rijksbrede programma 'Nederland Circulair in 2050'

In een drietal workshops hebben we de Missie en oplossingsrichtingen geformuleerd, oplossingen gediagnostiseerd, en mogelijke interventies in icoonprojecten geconsolideerd

Huidige aanpak

Workshop 1 Missie en Oplossingsrichtingen

- In workshop 1 hebben we met de EEA coalitie de missie bepaald voor het langer en optimaal gebruiken van EEA.
- Omdat dit de eerste bijeenkomst was als EEA coalitie, was kennismaking een belangrijk onderdeel van deze workshop.
- Daarnaast heeft NewForesight het TransMissie Raamwerk in deze workshop geïntroduceerd.

Workshop 2 Diagnose van Oplossingen

- Workshop 2 stond in het teken van oplossingen.
- We hebben gekeken welke oplossingen nodig zijn, in welke fase deze zich bevinden en welke sleutelprocessen knellen om de oplossingen verder te brengen.
- Om de oplossingen verder te brengen zijn er interventies geïdentificeerd die de knellende sleutelprocessen aanpakken.
- De diagnose is aangevuld op basis van desk research vanuit NewForesight. De diagnose vind je in [Appendix C](#).

Workshop 3 Icoonprojecten en vervolg bespreken

- In workshop 3 zijn een deel van de icoonprojecten behandeld en uitgewerkt.
- Icoonprojecten zijn interventies die op korte termijn moeten of kunnen worden uitgevoerd.
- Bij drie van de icoonprojecten is bepaald wat er binnen de scope valt, wat nodig is om deze uit te voeren en wie wat gaat doen.
- Daarnaast is er een opzet gemaakt voor de eerstvolgende stappen van deze icoonprojecten.

Workshop 1

We maken kennis, leggen de basis voor effectieve samenwerking en vinden overeenstemming over de missie van de EEA coalitie

Een robuuste missie moet een gezamenlijk doel formuleren, de scope verduidelijken en het toekomstbeeld beschrijven

Wat maakt een goede missie

Wat

- Het definiëren van een missie bestaat uit het **gezamenlijk bepalen van een concreet doel** en een uitgewerkte visie op het bereiken ervan.
- Het doel moet **ambitieuw maar ook haalbaar en afgebakend** zijn.
- Ook **lange termijn-toewijding en stabiliteit** zijn essentieel voor de missie.
- De onderliggende visie dient juist **bijgesteld** te worden, o.b.v. voortschrijdend inzicht.

Waarom

- Een goede **missie biedt perspectief** waar uiteenlopende belanghebbenden naar kunnen handelen. Daarmee is ze leidend voor strategievorming (geeft richting aan de transitie en bijbehorende acties).
- Helpt met het **inspireren en motiveren** van overige stakeholders om zich aan te sluiten bij de transitie.
- Dit werkt het beste als er een **meetbaar einddoel** is, met afgeleide tussendoelen en indicatoren die voortgang kunnen aantonen.

Hoe

- Visualiseer de **gewenste toekomst** waarin het duurzaamheidsprobleem is opgelost.
- Formuleer een **concreet doel** waar gezamenlijk naartoe gewerkt kan worden.
- Maak het doel **kwantificeerbaar** voor het meten van voortgang.
- Zorg voor draagvlak, waak voor complexiteit en verlamme concurrentie tussen oplossingen.

De missie vanuit de EEA coalitie is dat in 2030 elektrische en elektronische apparaten langer en optimaler gebruikt worden

Missie

De hoeveelheid EEA die in gebruik is neemt toe, door een stijgend bevolkingsaantal en dalende hoeveelheid mensen per huishouden.

CLO, 2022

Jaarlijks komen er vijf keer zo veel EEA op de markt dan dat er worden hergebruikt

YAG, 2023

Het huidige systeem is onhoudbaar en resulteert in:

- Grondstoffentekort
- Aanzienlijke afvalstromen
- Hoog energieverbruik bij de productie van EEA

Ecodesign en recyclinginitiatieven alleen zijn onvoldoende om dit op te lossen.

De missie vanuit de EEA coalitie is dat:

- EEA producten langer gebruikt worden en dus vaker gerefubished, tweedehands aangeboden, of gerepareerd
- EEA producten optimaler gebruikt worden En dus gedeeld waar mogelijk en goed onderhouden

De elektrische en elektronische apparaten in 2030...

Worden tweedehands of refurbished aangeschaft, en dus niet (altijd) nieuw

Worden bij defect gerepareerd, en dus niet gelijk vervangen

Worden gedeeld, en liggen niet te verstoffen in de schuur

Worden optimaal gebruikt, en goed onderhouden

! De missie is niet meetbaar en daarmee incompleet. Data over hergebruik van EEA is nodig om dit mogelijk te maken*

Onze ambitie past in een breder streven naar een circulaire economie in 2050, in lijn met het **Nationaal Programma Circulaire Economie**, met als doel:

Tegengaan van klimaatcrisis

Grotere leveringszekerheid van grondstoffen

Schoner milieu en schonere leefomgeving

Herstel van biodiversiteit

De EEA coalitie richt zich op het langer en optimaler gebruiken van vijf verschillende productclusters binnen de EEA in Nederland

Scoping

Focus: (Her)gebruik van producten

De focus van de EEA coalitie ligt op het (her)gebruik van producten.

- Voor gebruik is buiten scope: Richtlijnen hieromtrent zoals Ecodesign worden op EU-niveau afgestemd
- Na gebruik is buiten scope: Er is al veel beweging en zijn veel initiatieven rondom o.m. recycling.
- Op optimaal (her)gebruik zien wij de grootste potentie om bij te dragen.

Definitie: Langer en optimaal gebruiken

We zorgen ervoor dat producten langer meegaan en tijdens hun levensduur optimaal gebruikt worden.

Geografie: Nederland

We richten ons op consumptie in Nederland.

Productclusters: Vijf categorieën elektrische en elektronische apparaten

We richten ons op producten die door de consument te kopen zijn in de winkel. We nemen van deze producten de consumptie van consumenten mee, maar ook die van bedrijven of overheden. Denk dan aan een laptop gebruikt door bedrijven maar ook door reguliere consumenten. Voor elke oplossing die we aandragen maken we expliciet voor welke productclusters deze van toepassing is.

Productcluster Zonnepanelen was niet in-scope voor het huidige project.

Productcluster Lampen is geen input aangeleverd in de Workshop

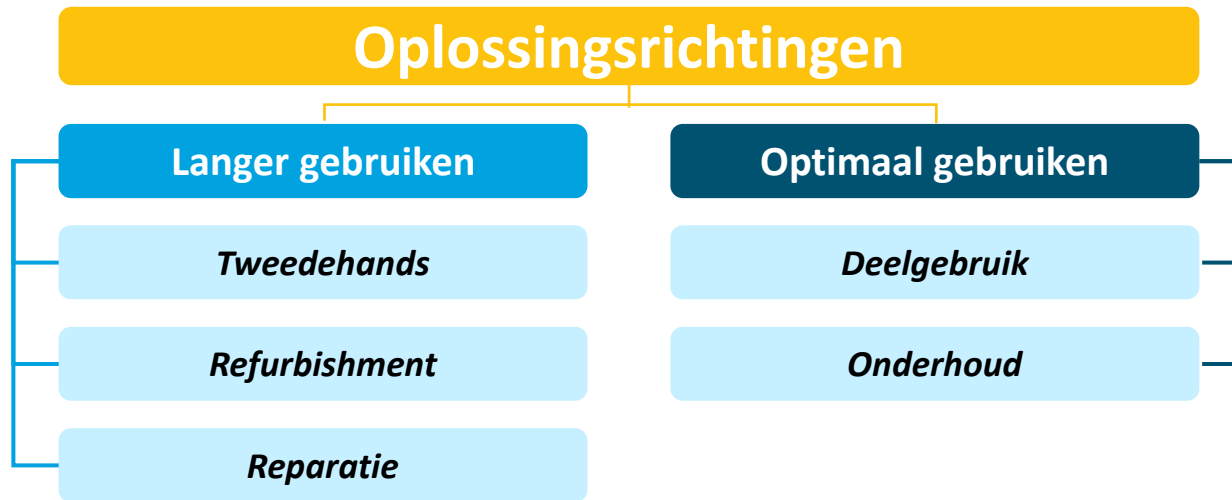
Workshop 2

Per oplossing is in break-out groepen geanalyseerd welke fase de oplossing zit en welk sleutelproces het meeste knelt

Om onze 2030 ambities te bereiken willen we van de volgende oplossingsrichtingen meer zien

Oplossingsrichtingen

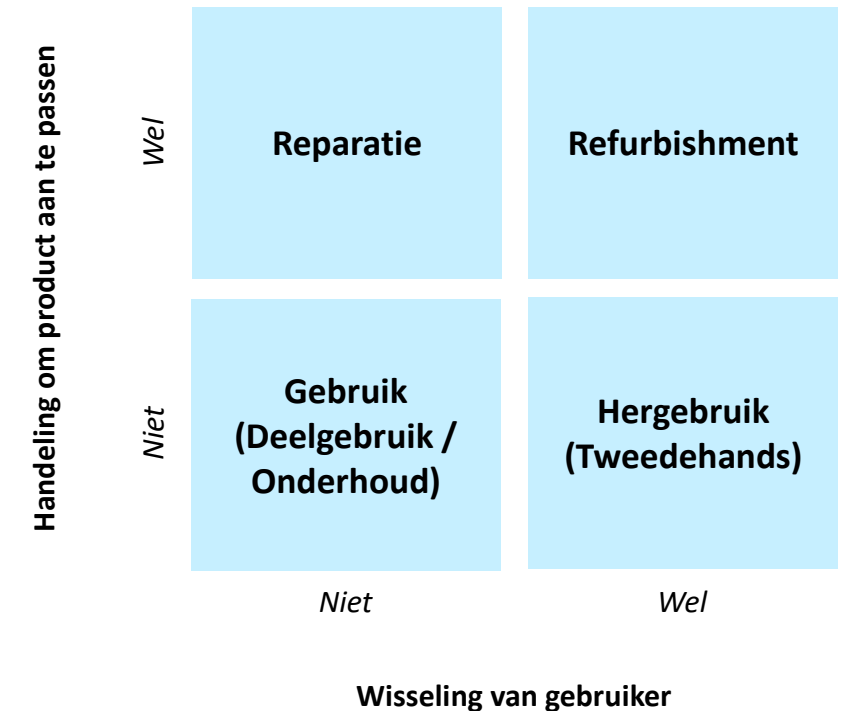

De EEA coalitie focust zich op de gebruiksfase van EEA. In de gebruiksfase wordt er onderscheid gemaakt tussen langer gebruiken, wat zich richt op een langere levensduur van het product, en optimaal gebruiken, wat zich richt op meer gebruik en beter gebruik tijdens de levensduur.

Per richting zijn er meerdere oplossingen geïdentificeerd. Voor langer gebruiken zijn dat tweedehands, refurbishment en reparatie. Voor optimaal gebruiken zijn dat onderhoud en deelgebruik.

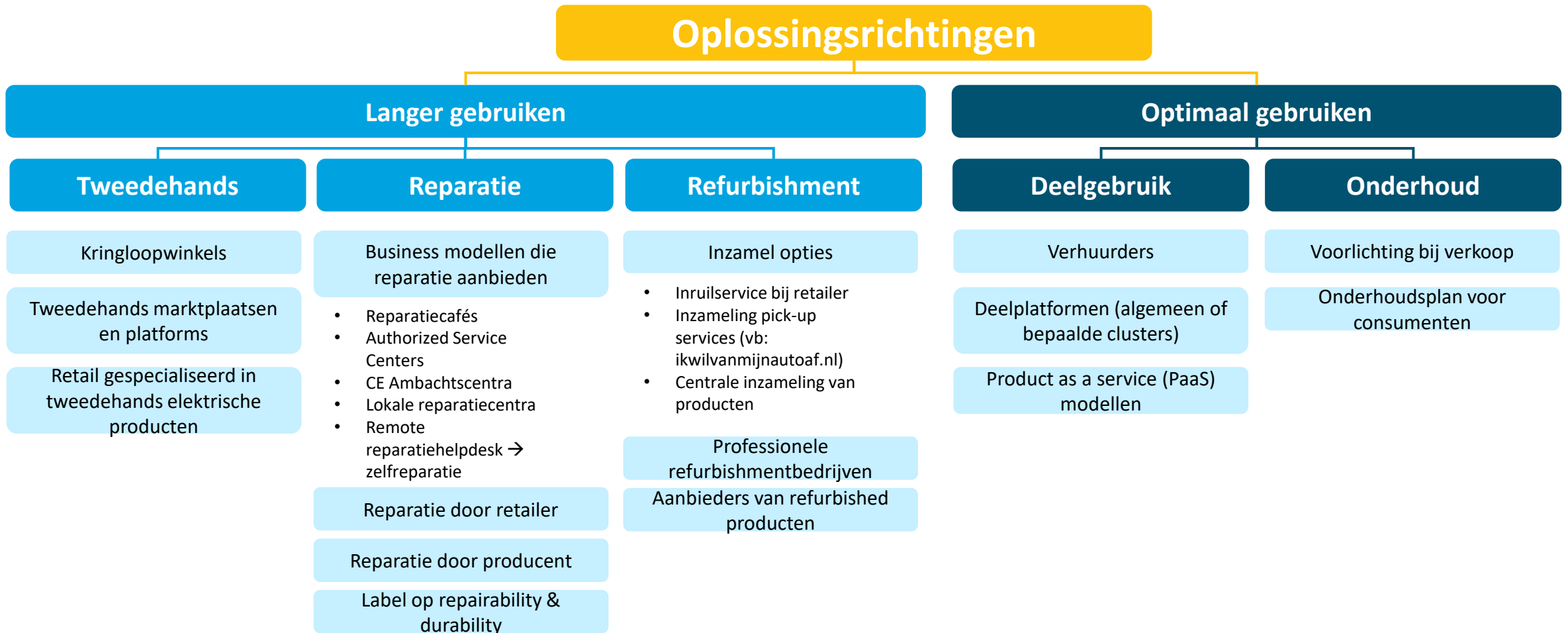
In de [volgende pagina](#) staat een uitgebreider stroomschema met de oplossingsrichtingen, oplossingen en een aantal voorbeelden.

Verschillende strategieën voor het langer gebruiken van EEA*

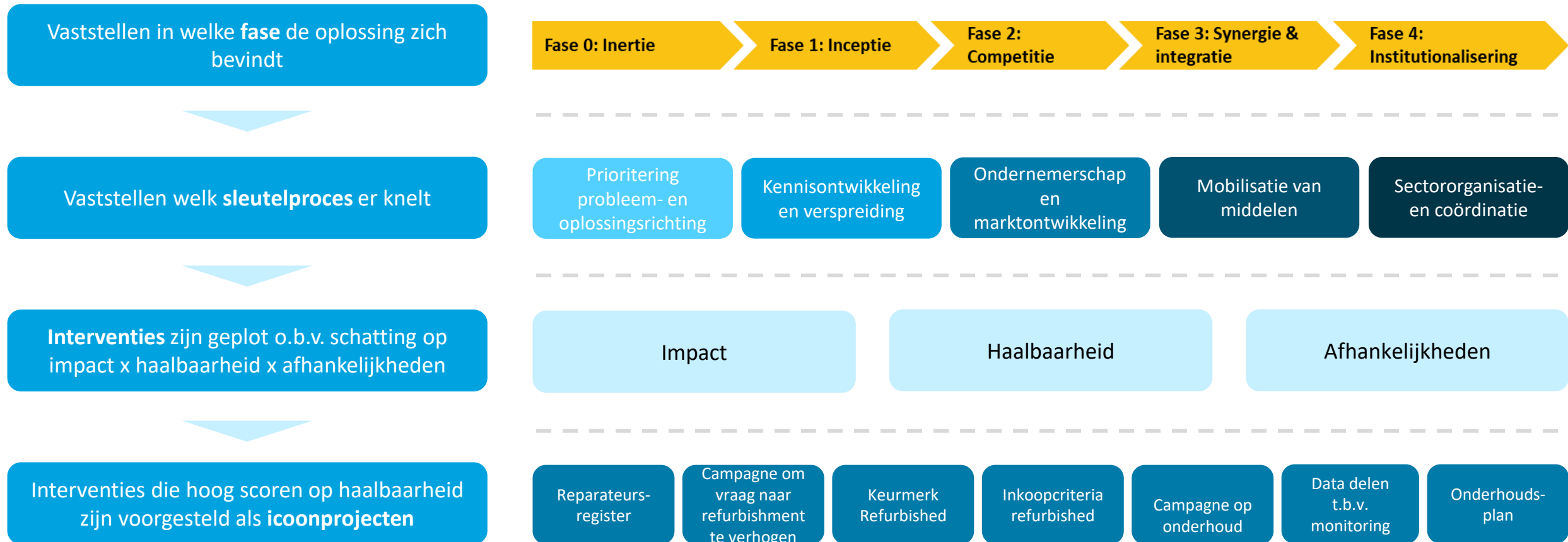
Op basis van bestaande plannen en aangeleverde input zien we de volgende oplossingen

Oplossingen

Op basis van TransMissie hebben we per productcluster bepaald welke interventies nodig zijn om de oplossingen naar een volgende fase te brengen

Diagnose van de oplossingen*

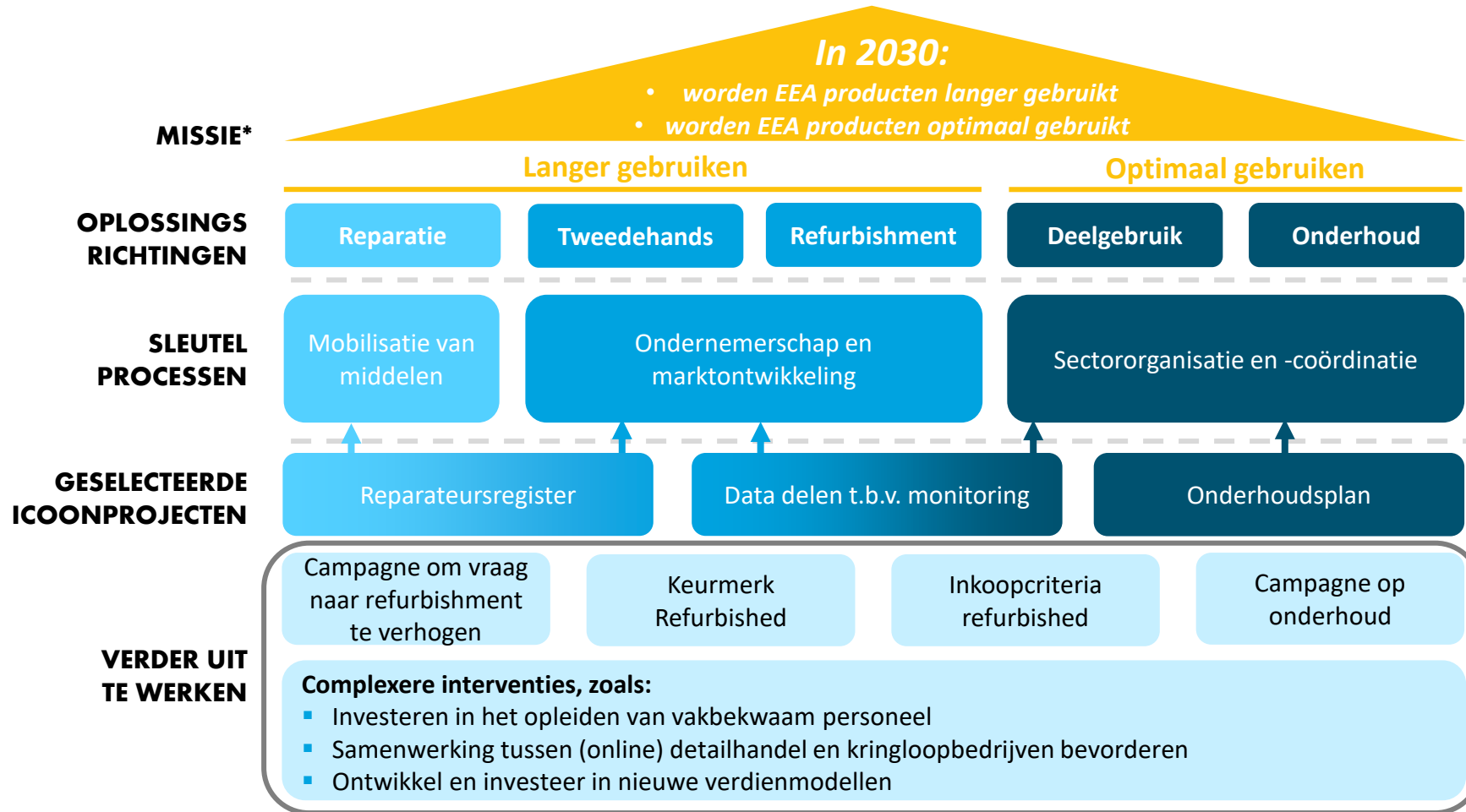
Op basis van expertise in de workshops zijn meerdere ideeën naar voren gekomen; deze behoeven verdere uitwerking in een vervolgtraject vanuit de EEA coalitie

Input voor verdere uitwerking

Uit de workshops zijn interventies geïdentificeerd; enkelen zijn klaar voor uitvoering als ‘icoonprojecten’, anderen behoeven verdere uitwerking

Samenvatting

TOELICHTING

- Een uitgeschreven toelichting staat in [Appendix B](#)
- Om de missie te bereiken is er opschaling nodig van de duurzame oplossingen.
- Deze oplossingen zijn opgedeeld in vijf oplossingsrichtingen.
- Per oplossing is besproken welke sleutelprocessen het meest knellen – deze zijn hier weergegeven.
- Op basis van een diagnose van de oplossingen ([Appendix C](#)) is vastgesteld welke interventies nodig zijn om de sleutelprocessen te organiseren en zo de oplossing te kunnen opschalen.
- Een deel van de interventies kunnen partijen mee aan de slag:
 - Geselecteerde icoonprojecten
- Een deel van de interventies behoeft verdere uitwerking:
 - Overige icoonprojecten
 - Complexere interventies

Workshop 3

Icoonprojecten zijn geïdentificeerd en in break-outs is de basis uitgewerkt. De resultaten zijn in deze sectie opgenomen

Een van de geselecteerde icoonprojecten is het ontwikkelen van een sector-gedragen onderhoudsplan dat consumenten helpt EEA beter te onderhouden

Icoonproject: Onderhoudsplan ontwikkelen

Wie moet wat doen

- Wettelijk bepalen wat de consument zelf kan en mag, met oog op veiligheidsrisico's
 - Heroverwegen van de wet consumentenkoop
 - Mobiliseren mensen met afstand tot arbeidsmarkt
 - Bepalen welke producten in het onderhoudsplan worden meegenomen
 - NDA sluiten het gebruik van de data
- Voorkeuzes maken per product en contact met klanten onderhouden
 - Consumenten aansporen informeren over onderhoud in gehele klantreis
 - Producten ontwerpen met preventieve meldingen voor onderhoud
 - Commerciële kansen verkennen, zoals samenwerking met deelplatformen
- Urgentie onderhoud agenderen
- Meer technische mensen opleiden
- Ambacht en technische opleiding onder de aandacht brengen

Wat is het doel

- Consumenten weten hoe ze EEA moeten onderhouden
- EEA gaan langer (probleemloos) mee

Wat is de scope

- Binnen de scope: Preventief onderhoud
- Buiten de scope: Reactief (reparatie)

Wat zijn de randvoorwaarden

- Het delen van data is essentieel, hierin kan overlap zitten met Icoonproject E: Data beschikbaar maken

Wat is de eerstvolgende stap

- De subgroep komt half december bij elkaar voor het vervolg, tijdens deze bijeenkomst wordt data uitvragen binnen de EEA coalitie besproken
- Gezamenlijk onderzoeken bij welk productcluster het grootste probleem zit en welke problemen dit zijn.

Een ander icoonproject is het inzichtelijk maken van welk deel van de ingezamelde EEA geschikt is voor hergebruik

Icoonproject: Data delen t.b.v. monitoring

Wie moet wat doen

- De milieustraten (NVRD) geven toestemming voor inzicht in ingezameld materiaal voor onderzoek. Daarnaast kan bij inzameling mogelijk al onderscheid gemaakt worden tussen werken en niet-werkend.
- Het Ministerie van IenW (RWS) kan als opdrachtgever acteren voor een pilot.
- De overheid verlegt de focus en doelen van inzameling naar hergebruik.

- Stichting Open zal toestemming moeten geven voor inzicht in ingezameld materiaal voor onderzoek.
- Ook kan Stichting Open mogelijk als opdrachtgever acteren.
- De retail kan betrokken worden als inzamelpunt, om ook hier het onderscheid te maken tussen werkend en niet-werkend.

- Road2Work kan de informatie uitlezen uit de inzamelingsstromen, en de verdeling maken tussen werkend en niet-werkend.
- Een kennisinstelling (bijv. TNO) moet vaststellen wat nodig is voor betrouwbare data.

Wat is het doel

- Het is inzichtelijk welk percentage van ingezamelde EEA geschikt is voor hergebruik in 2024
- Daarnaast de afvalstatus verschuiven en vaststellen: Welke producten of onderdelen doen het nog, en wat is te repareren?

Wat is de scope

- Binnen de scope: Productwaarde >50 euro
- Buiten de scope: Productwaarde ≤ 50 euro

Wat zijn de randvoorwaarden

- Een borgsteller (betalende partij), mogelijk vanuit de overheid of Stichting Open
- Neutrale partij die de analyse doet met anonieme data (NDA regelen)
- De data geanonimiseerde data wordt gedeeld met andere partijen

Wat is de eerstvolgende stap

- Vaststellen welke data verzameld gaat worden en bepalen welke stakeholders aan de slag gaan
- Concreet voorstel opstellen aan potentiële opdrachtgever, met de workshop als teken van urgentie en de waarde van bruikbare inzameling stromen als value case

Een ander icoonprojecten is het hebben van een compleet overzicht van kwalitatief goede reparateurs voor EEA in Nederland

Icoonproject: Nationaal Reparateursregister opschalen

Wie moet wat doen

- Het Ministerie van IenW brengt de Reparateurs bij elkaar
- De overheid kan repareren fiscaal aantrekkelijker maken (bijvoorbeeld d.m.v. een beloningssysteem)
- Het Right To Repair wordt geïntegreerd in de Nederlandse wet/regelgeving

- De reparateurs melden zich aan in het register
- Samenwerken met de retail zodat deze aanspraak kan maken op pool van reparateurs die ontstaat in Nationaal Reparateursregister

- Opleiden van deskundigen met een basisvak reparatie (beginnen met reparatie producten van NU) en specialisatie in hoger onderwijs (hiervoor moeten mogelijkheden onderzocht worden)

Wat is het doel

- Repareren is makkelijker dan nieuw kopen.
- Het volledig potentieel van reparateurs wordt benut
- Retail kan aanspraak maken op de pool van reparateurs die ontstaat in Nationaal Reparateursregister

Wat is de scope

Wat zijn de randvoorwaarden

Wat is de eerstvolgende stap

- Een plan maken vanuit EEA coalitie en werken aan verbeterd register (aanmeldproces makkelijker/goedkoper maken)
- Gezamenlijke communicatie om register te promoten bij reparateurs, hierbij in acht nemen dat reparateurs genoeg werk hebben en dus mogelijk geen behoefte aan het register, en later ook bij de consument (markt) onder de aandacht brengen

Reflectie en vervolg

Wat hebben we bereikt en wat is er nodig voor
een succesvol vervolg

NewForesight heeft drie workshops gefaciliteerd om te komen tot een gezamenlijke missie, oplossingen en interventies op basis van het TransMissie raamwerk

Reflectie

AANPAK HUIDIG TRAJECT

Desk research: Bestaande plannen en onderzoeken

Dit traject is onderdeel van een groter geheel. De ambitie was nadrukkelijk om voort te bouwen op bestaande plannen en onderzoeken. Zie [Appendix A](#) voor een overzicht.

Workshop 1: Missie en oplossingsrichtingen

In workshop 1 hebben we met de EEA coalitie de missie bepaald voor het langer en optimaal gebruiken van EEA. Daarnaast hebben we kennisgemaakt met elkaar en met het TransMissie raamwerk.

Workshop 2: Diagnose van oplossingen

In workshop 2 hebben gekeken welke oplossingen zijn, in welke fase deze zich bevinden, welke sleutelprocessen knellen en welke interventies nodig zijn om de oplossingen verder te brengen.

Workshop 3: Icoonprojecten en vervolg bespreken

In workshop 3 zijn een deel van de interventies (icoonprojecten) behandeld en is de basis uitgewerkt. Ook is besproken hoe het vervolg in te richten om structurele samenwerking mogelijk te maken.

UITKOMSTEN

- ✓ **Gedeelde missie** – samen naar langer gebruik en optimaler gebruik van EEA in 2030
- ✓ **Diagnose op de oplossingen** – prioritering van interventies per oplossingsrichting
- ✓ **Actiegericht** – al aan de slag met icoonprojecten
- ✓ **Basis voor effectieve samenwerking** – met gemeenschappelijke taal in TransMissie
- ✓ **Partijen bij elkaar gebracht** – in de EEA coalitie en tijdens workshops

Om dit traject succesvol door te laten lopen is goede voortzetting nodig, waarbij met meerdere factoren rekening moet worden gehouden

Succesfactoren voor het vervolg

Complicerende factoren

- **Sturing nodig op icoonprojecten** – in de opstartfase van icoonprojecten is zowel een aanjagende en faciliterende partij als een probleemeigenaar nodig
- **Meer (ook complexere) interventies nodig** – de ambities zijn groot, drie icoonprojecten maakt nog geen transitie. Met de diagnose als vertrekpunt moeten complexere interventies uitgewerkt worden en uitvoerbaar gemaakt worden
- **Business cases uit te werken** – zowel complexe als meer haalbare interventies moeten op zichzelf gaan staan en onafhankelijk van (budgetten vanuit) overheid uitgevoerd worden
- **Value case uit te werken** – positieve insteek. Wat betekent het voor de Nederlandse samenleving als we slagen. Becijferen van de potentiële waarde in verschillende scenario's
- **Monitoring, Evaluatie en Leren raamwerk** – weten wanneer we slagen begint met meten. Dit bouwt voort op het icoonproject dat data delen mogelijk moet maken
- **Lange termijn governance structuur** – momenteel gaan we van project naar project, van rapport naar rapport. Er is een langdurige (3 jaar+) samenwerking nodig met een duidelijke governance structuur om interventies uit te voeren

Succesfactoren voor vervolg

Aanjagende partij op huidige icoonprojecten

Verdere uitwerking van transitiediagnose

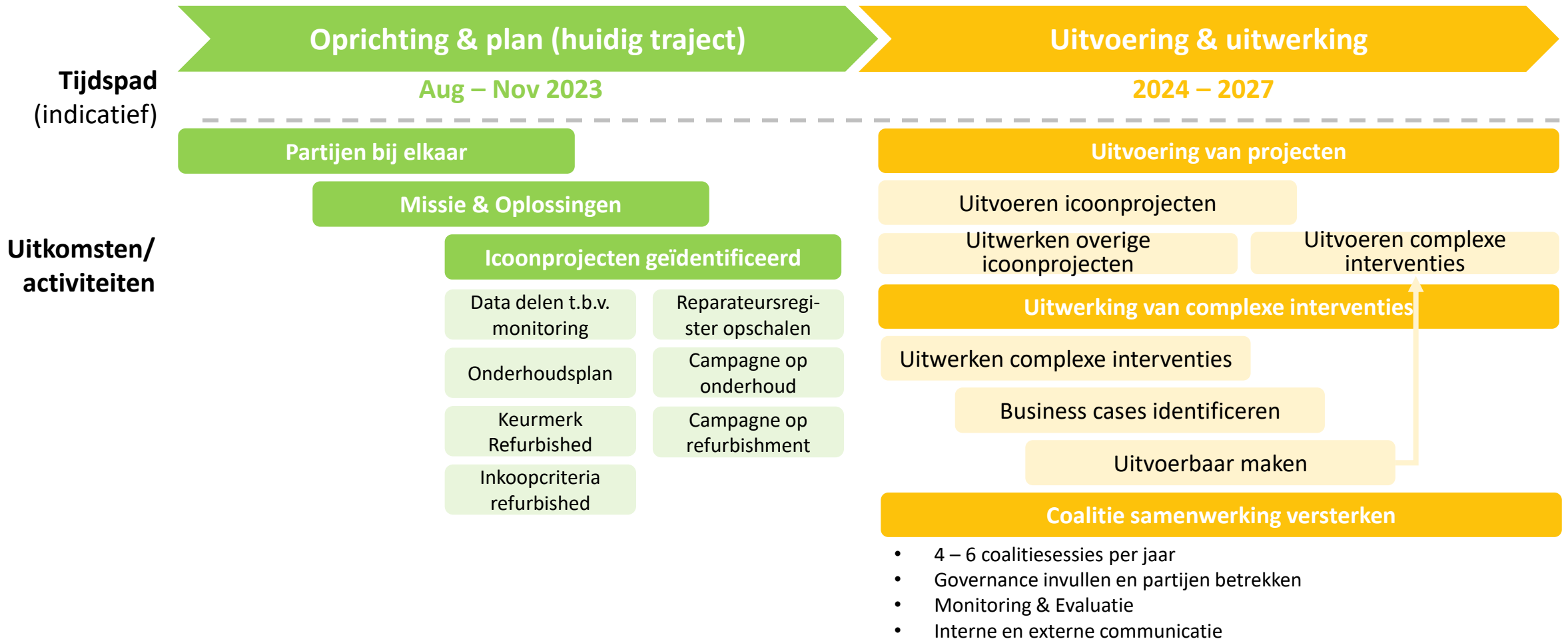
Samenhang veiligstellen door voort te bouwen in huidige vorm

Betrokkenheid vanuit EEA coalitie partijen

Heldere governance

Om dit vertrekpunt succesvol op te volgen moet de EEA coalitie voortbestaan om uitvoering en uitwerking vorm te geven

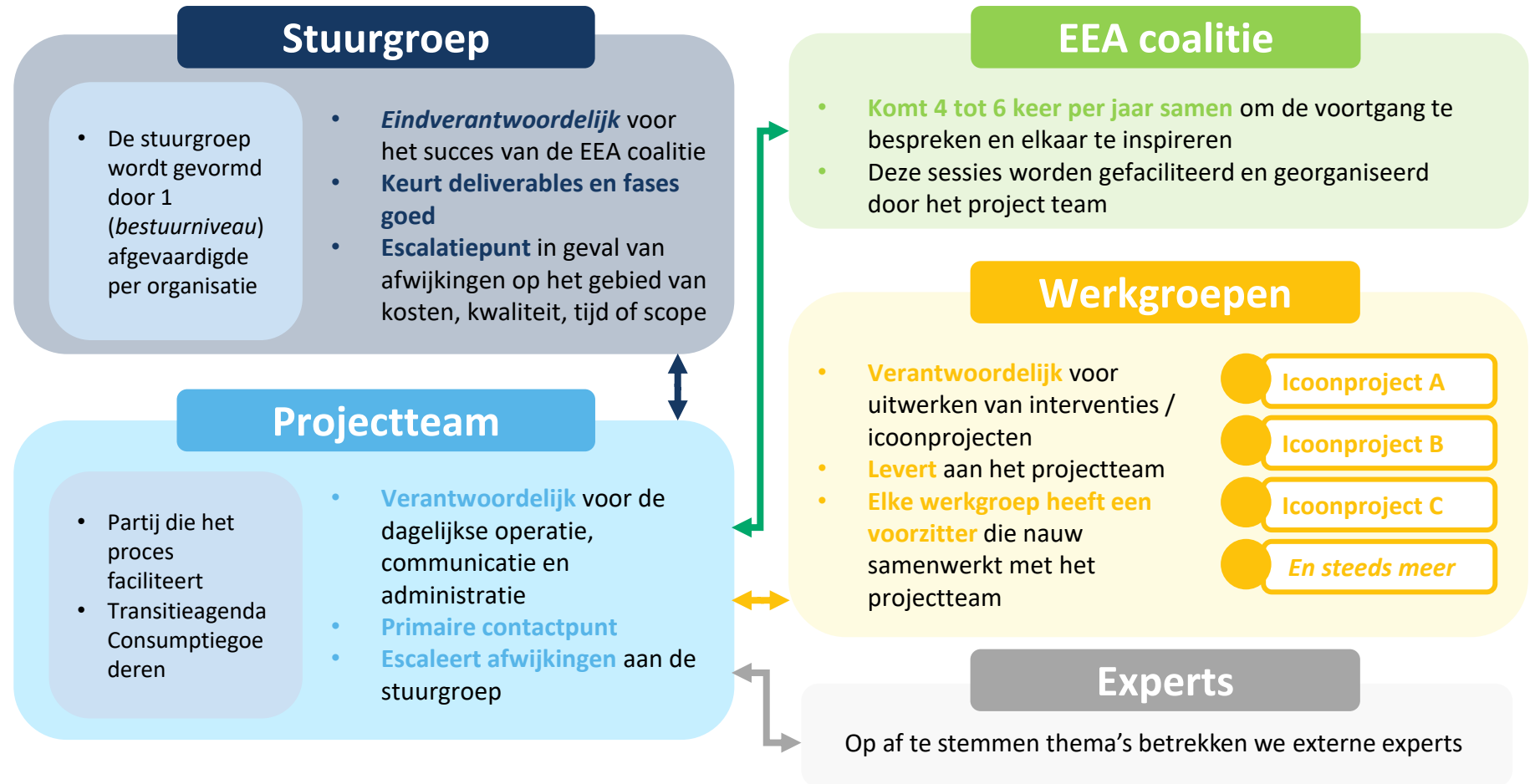
Samenvatting – tijdspad vervolg

We stellen een Governance structuur voor waarin afzonderlijke werkgroepen werken aan icoonprojecten, en elkaar inspireren binnen de EEA coalitie

Samenvatting – governance vervolg

- Het NPCE onderstreept het belang van samenwerkingen tussen overheden, bedrijven en maatschappelijke partijen
- Met de EEA coalitie vormen we zo'n samenwerking. Om succesvol te zijn moeten we ons goed organiseren.
- Op deze pagina doen we een voorstel voor die Governance structuur.
- Deze structuur willen we in de volgende fase in gaan vullen.

Appendix

- A: Overzicht van bestaande plannen en onderzoeken
- B: Toelichting het indentificeren van interventies
- C: Diagnose van de oplossingen
- D: Desk research

Appendix A: We hebben tijdens de desk research meerdere bestaande plannen en onderzoeken geanalyseerd om op voort te bouwen

Overzicht desk research

Bestaande plannen

Organisatie	Titel	Jaar	Link
Turntoo	Transitieplan Elektrische Huishoudelijke Apparatuur	2022	Link
Transitieagenda Consumptiegoederen	Adviesroute naar een circulaire economie voor consumptiegoederen	2022	Link
Ministerie van IenW	Nationaal Programma Circulaire Economie	2023	Link

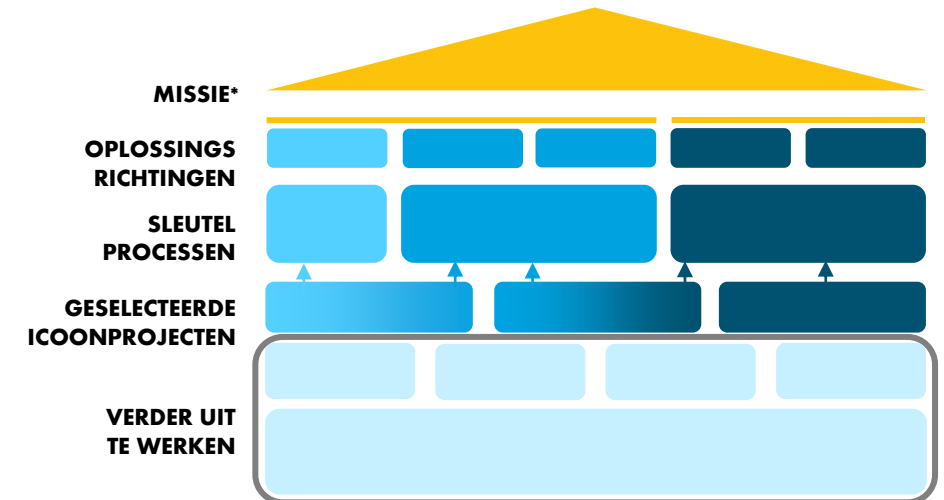
Bestaand onderzoek

Organisatie	Titel	Jaar	Link
TNO	Circulaire strategieën in NL op consumptiegoederen	NB	NB
Planbureau voor de Leefomgeving	Hoe 'circulair' zijn Nederlandse consumenten?	2023	Link
KplusV & Ministerie van IenW	Rapportage Reparatie en Refurbishment EEA	2023	NB
YAG & Stichting OPEN	Levensduurverlenging Stichting OPEN	2023	NB
New Economy	Beleidsanalyse Doelentraject Transitieagenda Consumptiegoederen	NB	NB

Appendix B: Een uitgeschreven toelichting op hoe we van de missie tot de interventies zijn gekomen

Toelichting

- De pagina laat een **samenvatting** zien van de missie, oplossingsrichtingen, sleutelprocessen, geselecteerde icoonprojecten, verder uit te werken icoonprojecten en complexere interventies.
- De **missie** is dat EEA producten in 2030 langer en optimaler worden gebruikt.
 - Om de missie te bereiken is er opschaling nodig van de duurzame oplossingen.
- Deze oplossingen zijn opgedeeld in vijf **oplossingsrichtingen**.
- De vijf oplossingsrichtingen zijn onderverdeeld in langer gebruiken en optimaal gebruik.
 - De oplossingsrichtingen voor langer gebruiken zijn:
 - Reparatie
 - Tweedehands
 - Refurbishment
 - De oplossingsrichtingen voor optimaal gebruiken zijn:
 - Deelgebruik
 - Onderhoud
- Per oplossing is besproken welke **sleutelprocessen** het meest knellen. De drie sleutelprocessen die het meest knellen zijn:
 - Mobilisatie van middelen
 - Ondernemerschap en marktontwikkeling
 - Sectororganisatie en -coördinatie.
- Op basis van een diagnose van de oplossingen ([Appendix B](#)) is vastgesteld welke interventies nodig zijn om de sleutelprocessen te organiseren en zo de oplossing te kunnen opschalen.
- Een deel van de interventies kunnen partijen mee aan de slag, dit zijn de **geselecteerde icoonprojecten**:
 - Reparateursregister
 - Data delen t.b.v. monitoring
 - Onderhoudsplan
- Naast de geselecteerde icoonprojecten zijn er interventies die verder uitgewerkt moeten worden, dit zijn de overige icoonprojecten en de complexere interventies.
 - De **overige icoonprojecten** zijn:
 - Campagne om vraag naar refurbishment te verhogen
 - Keurmerk Refurbished
 - Inkoopcriteria refurbished
 - Campagne op onderhoud
 - Drie voorbeeld van **complexere interventies** zijn:
 - Investeren in het opleiden van vakbekwaam personeel
 - Samenwerking tussen (online) detailhandel en kringloopbedrijven bevorderen
 - Ontwikkel en investeer in nieuwe verdienmodellen

Appendix C: Diagnose van de oplossingen

Belangrijk

- De input in deze appendix komt vooruit 1 workshop
- Dit mag niet gezien worden als complete diagnose, maar als inspiratie om de oplossingen en interventies verder uit te werken
- Veel informatie ontbreekt nog. Verdere uitwerking is nodig voor een complete strategie over de verschillende oplossingsrichtingen

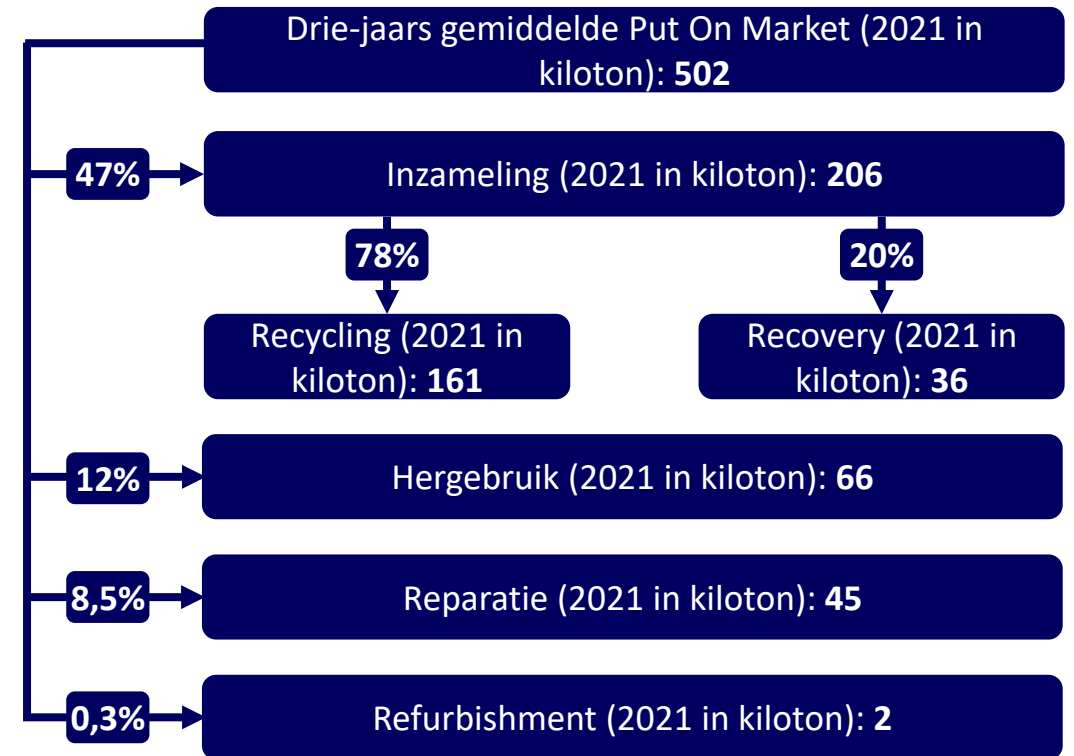
Introductie van productclusters

Productcluster Zonnepanelen was niet in-scope voor het huidige project.

Grootte en status van de markt*

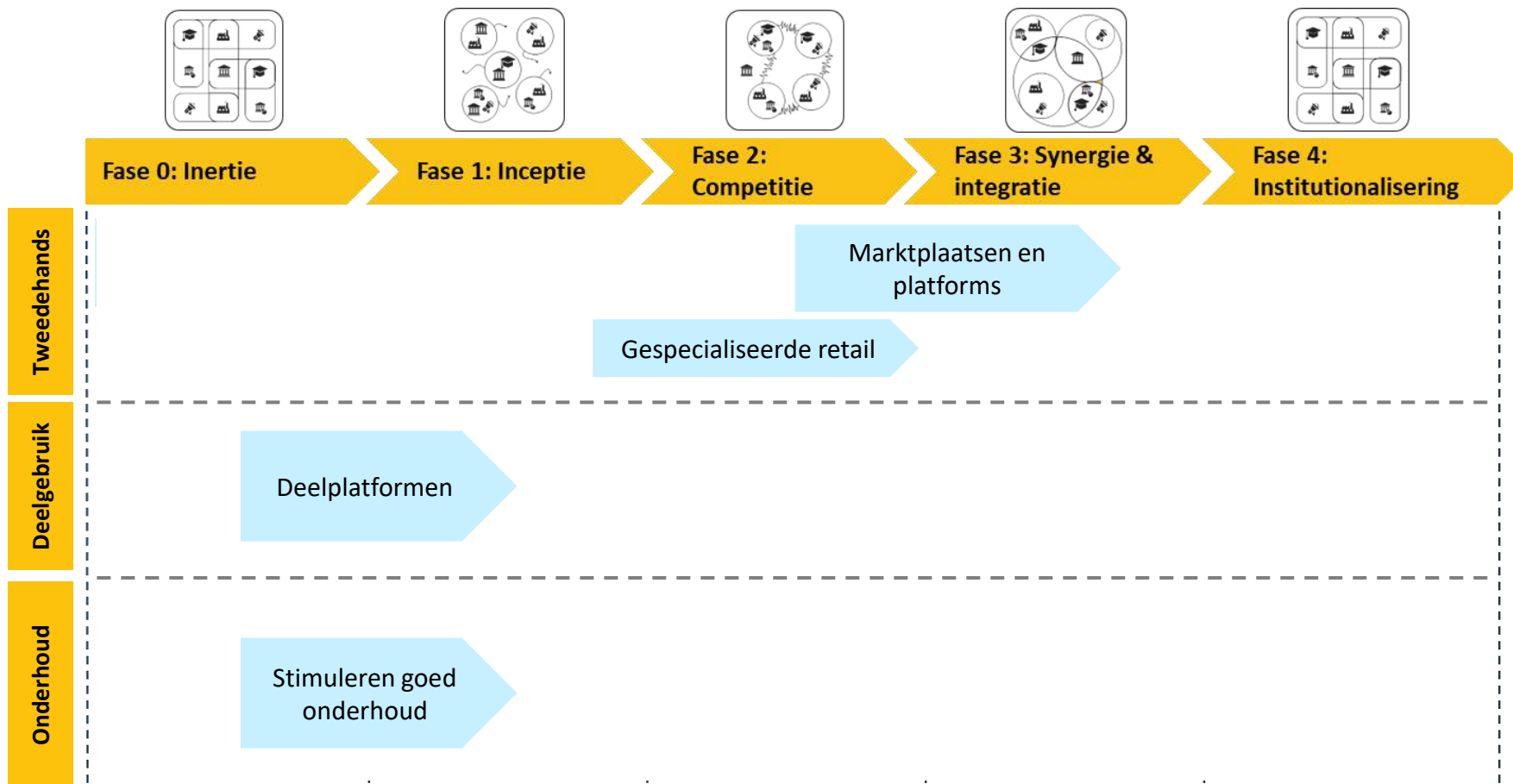
Onderstaande informatie is afkomstig uit het rapport Reparatie en Refurbishment EEA van KplusV in opdracht van het Ministerie van IenW. Dit rapport beschrijft de huidige situatie van reparatie en refurbishment van elektrische en elektronische apparaten (EEA).

Oplossingen bevinden zich in verschillende fasen en behoeven daarom gerichte interventies

Diagnose op de oplossingen

NB: Deze oplossingen zijn aangedragen als overstijgend op alle productclusters

Duiding en implicaties

- Fase 0/1**
- Tussen fase 0 en 1 is er een overgang van inertie naar de eerste nieuwe initiatieven.
 - Hier is het belangrijk dat er urgentie wordt gecreëerd en nieuwe initiatieven worden gestimuleerd.
- Fase 2/3**
- In fase 2, wanneer al competitie bedreven wordt is het belangrijk om de koplopers te erkennen.
 - Wanneer de stap naar fase 3 gemaakt moet worden is opschaling en organisatie noodzakelijk.

Welke sleutelprocessen knellen het meest en welke interventies zijn benodigd

Sleutelprocessen en interventies

NB: Deze interventies zijn aangedragen als overstijgend op alle productclusters

Sleutelprocessen	Toelichting	Interventies (passend bij fase op voorgaande pagina)	Impact	Haalbaar	Afhankelijk
Prioritering probleem- en oplossingsrichting	Tweedehands groeit, maar vergeleken met nieuw nog beperkt marktaandeel door gebrek aan samenwerking (geen gezamenlijk communicatieplan) en verdienmodellen.	<ul style="list-style-type: none"> Benoem en onderbouw alternatieve visies en noodzaak voor verandering 	n.t.b.	Midden	Ja
Kennisontwikkeling en verspreiding		<ul style="list-style-type: none"> Start campagnes over schade niet-duurzaam en wie er wint en verliest met status quo 	n.t.b.	Hoog	Ja
Ondernemerschap en marktontwikkeling		<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkel en investeer in nieuwe verdien- en financieringsmodellen 	Hoog	Midden	Ja
Mobilisatie van middelen		<ul style="list-style-type: none"> Belemmeringen t.o.v. accountancy en financiële waardering wegnemen 	Midden	n.t.b.	Ja
Sectororganisatie- en coördinatie	Gebrek aan consumentenbewustzijn (neiging om vast te blijven houden aan status quo en huidige cultuur) en kennis over Onderhoud.	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerking tussen (online) detailhandel en kringloopbedrijven bevorderen 	Hoog	Midden	Nee
		<ul style="list-style-type: none"> Sector-gedragen onderhoudsplan voor consumenten opstellen en communiceren 	Hoog	Midden	Nee
		<ul style="list-style-type: none"> Data delen tussen producent en retailer 	Midden	Midden	Ja

Introductie van productcluster

Wat is het wel

- Beeldbuizen
- Flatpanels
- Laptops, tablets en navigatie-apparatuur
- Professionele schermen

Hieronder valt niet

- Kleine ICT apparaten

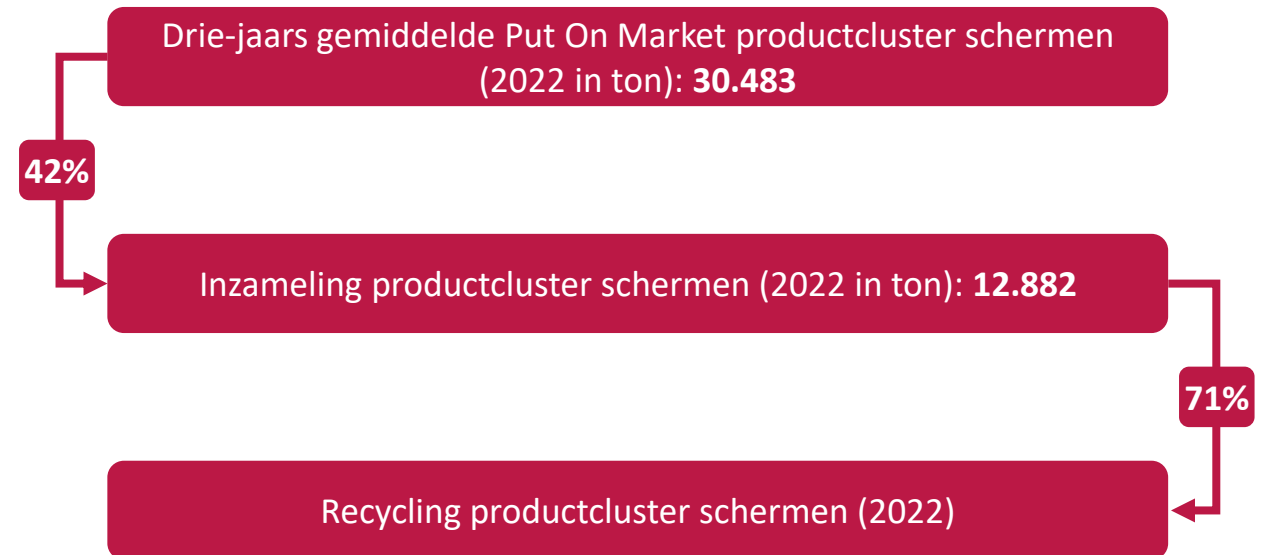
Gemiddelde score levensduurverlenging*

Onderzoek vanuit KplusV heeft de verschillende productgroepen van EEA beoordeeld op geschiktheid voor levensduurverlenging. Resultaat is een score op een schaal van 1 tot 5, waarbij geldt: hoe hoger het getal, hoe meer kans op levensduurverlenging.

3,4 / 5

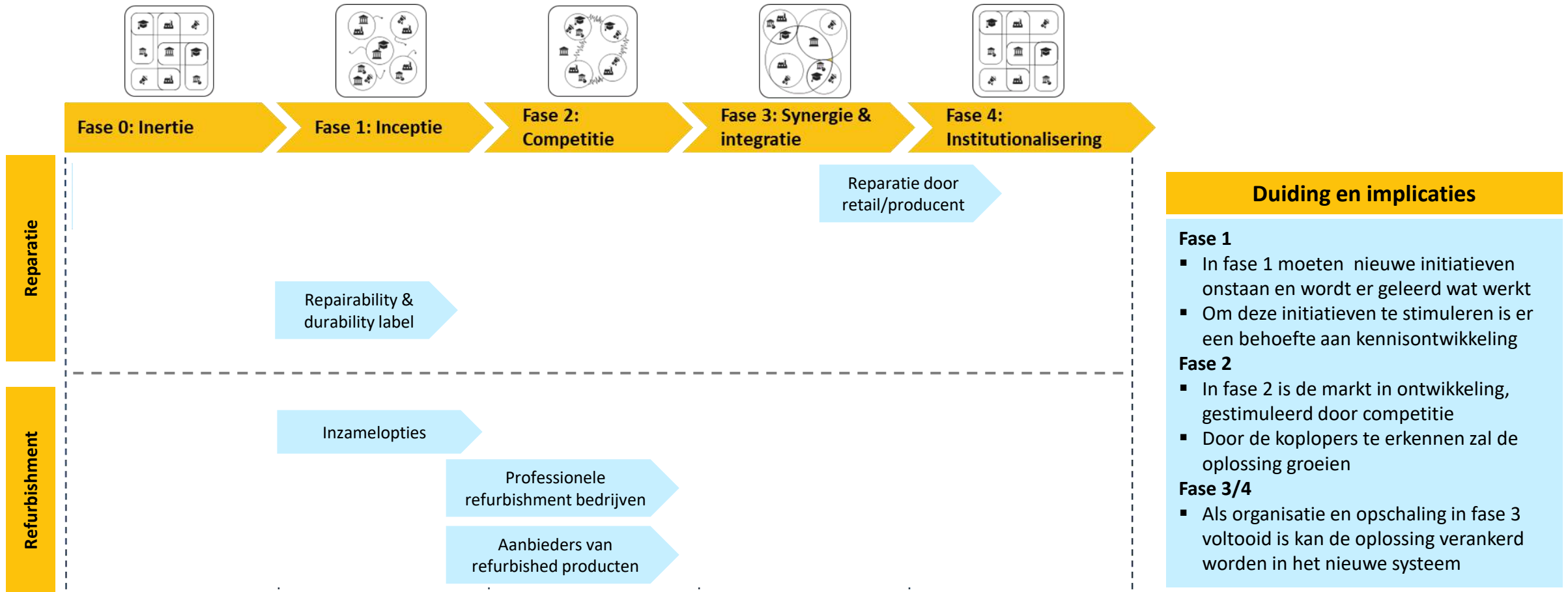
Grootte van de markt en recycling**

Er zijn nog geen cijfers bekend over de omvang en het potentieel van de mogelijke oplossingsrichtingen per productcluster. Om toch een indicatie te geven, volgen hieronder de cijfers met betrekking tot inzameling en recycling. Het ophalen van de relevante cijfers is een aanbeveling voor een vervolproject.

Merendeel van de behandelde oplossingen zitten in fase 1 of 2

Diagnose op de oplossingen

Sleutelprocessen en interventies

Sleutelprocessen	Toelichting	Interventies (passend bij fase op voorgaande pagina)	Impact	Haalbaar	Afhankelijk
Prioritering probleem- en oplossingsrichting	Ook is er nog niet genoeg bekend over de impact en haalbaarheid van een EU-wijde repairability & durability label.	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek invoering label repairability & durability op EU niveau (inc. Analyse hoe het uitpakt in Frankrijk). 	n.t.b.	Hoog	Nee
Kennisontwikkeling en verspreiding	Het is voor de consument niet duidelijk wat het verschil tussen tweedehands en refurbished is.	<ul style="list-style-type: none"> Introduceer onderscheidend vermogen in de markt t.o.v. tweedehands, doormiddel van standaarden of labels (e.g., 'Keurmerk Refurbished'). 	Hoog	Midden	Ja
Ondernemerschap en marktontwikkeling	Er is een gebrek aan vakbekwame en professionele reparateurs (gemeten aan de lat van wettelijke kaders) en hun herkenbaarheid.	<ul style="list-style-type: none"> Nationaal Reparateurs Register opschalen: om vakbekwaamheid en herkenbaarheid te stimuleren en te fungeren als platform voor kennisdeling. 	Hoog	Midden	Ja
Mobilisatie van middelen	Er is een gebrek aan (geharmoniseerde EU) wet- en regelgeving.	<ul style="list-style-type: none"> Wet- en regelgeving introduceren (e.g., het harmoniseren van de EU garantietermijn). 	Hoog	Laag	Ja

Introductie van productcluster

Wat is het wel

- Kleine apparatuur
 - ≤50cm
 - Zowel huishoudelijk als professioneel

Hieronder valt niet

- Kleine ICT apparaten
- Laptops
- Tablets
- Lampen

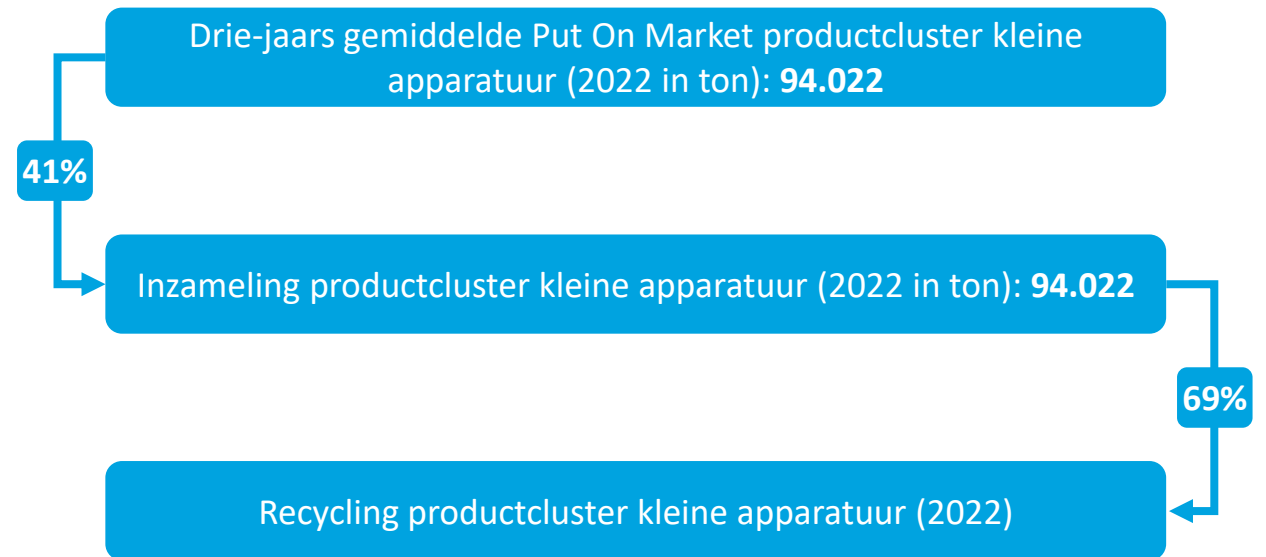
Gemiddelde score levensduurverlenging*

Onderzoek vanuit KplusV heeft de verschillende productgroepen van EEA beoordeeld op geschiktheid voor levensduurverlenging. Resultaat is een score op een schaal van 1 tot 5, waarbij geldt: hoe hoger het getal, hoe meer kans op levensduurverlenging.

3,3 / 5

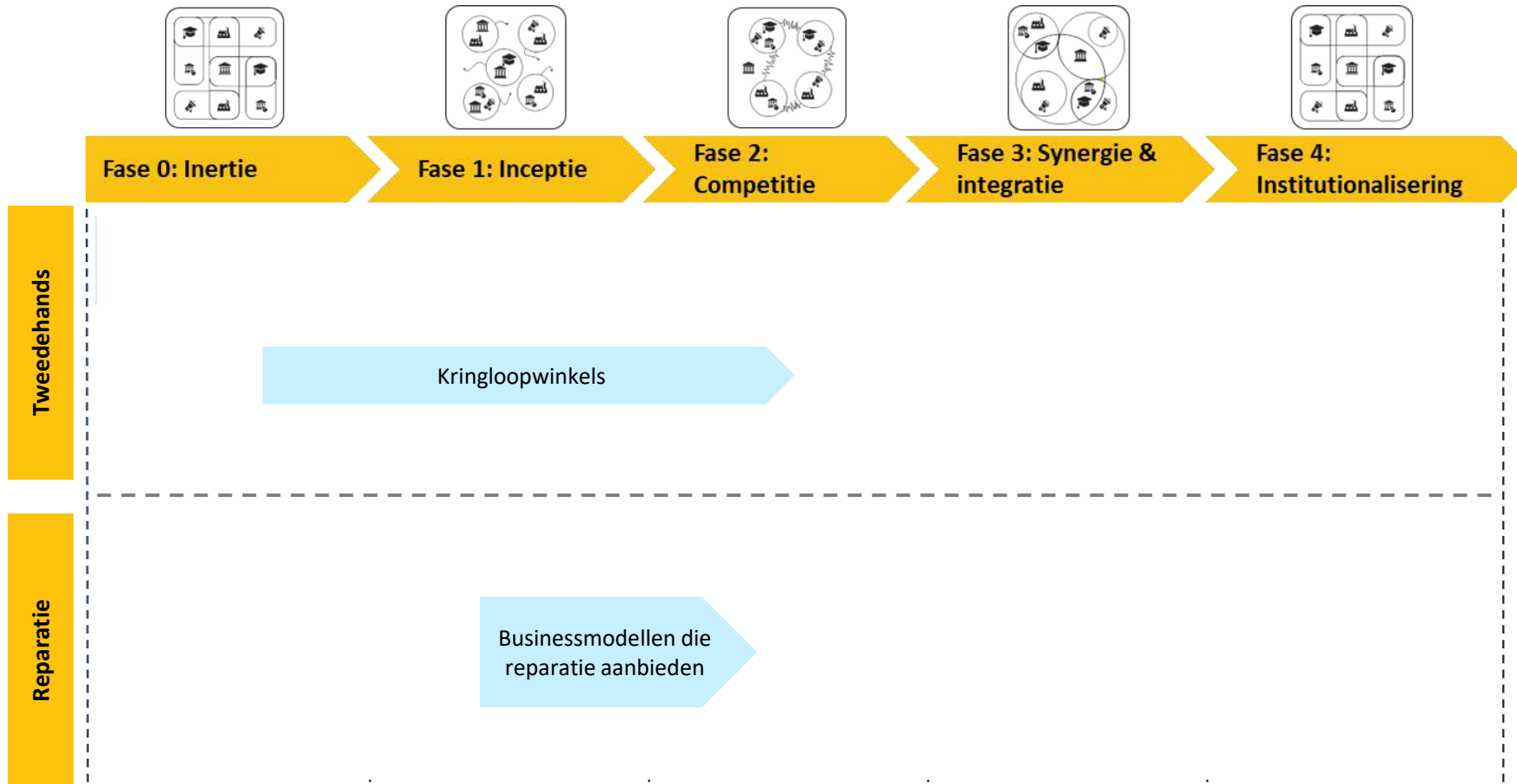
Grootte van de markt en recycling**

Er zijn nog geen cijfers bekend over de omvang en het potentieel van de mogelijke oplossingsrichtingen per productcluster. Om toch een indicatie te geven, volgen hieronder de cijfers met betrekking tot inzameling en recycling. Het ophalen van de relevante cijfers is een aanbeveling voor een vervolproject.

De behandelde oplossingen bevinden zich in fase 1

Diagnose op de oplossingen

Duiding en implicaties

Fase 1

- In fase 1 moeten nieuwe initiatieven ontstaan en wordt er geleerd wat werkt
- Om deze initiatieven te stimuleren zijn bepaalde middelen en prikkels benodigd

Fase 2

- Op weg naar fase 2 is het belangrijk dat nieuwe initiatieven aantrekkelijk zijn
- Door de juiste prikkels kan de markt ontwikkelen en competitie ontstaan

Sleutelprocessen en interventies

Sleutelprocessen	Toelichting	Interventies (passend bij fase op voorgaande pagina)	Impact	Haalbaar	Afhankelijk
<p>Prioritering probleem- en oplossingsrichting</p> <p>Kennisontwikkeling en verspreiding</p>	Gebrek aan consumentenbewustzijn.	<ul style="list-style-type: none"> Meer inzamelpunten dichtbij de consument. 	n.t.b.	n.t.b.	Ja
Ondernemerschap en marktontwikkeling	Geen verdienmodel.	<ul style="list-style-type: none"> Financiële prikkels introduceren voor de producent (e.g., hergebruikbonus). 	Hoog	Laag	Ja
Mobilisatie van middelen	Niet genoeg mensen met benodigde vaardigheden.	<ul style="list-style-type: none"> Resourcesharing onder reparateurs. 	Midden	Midden	Nee
Sectororganisatie- en coördinatie	Gebrek aan samenwerking onder reparateurs en gelimiteerde scope EU wet- en regelgeving.	<ul style="list-style-type: none"> Wet- en regelgeving introduceren (e.g., het harmoniseren van de EU garantietermijn). 	Hoog	Laag	Ja

Introductie van productcluster

Wat is het wel

- Grote apparatuur
 - >50 cm
 - Zowel huishoudelijk als professioneel
- Elektrische fietsen

Hieronder valt niet

- Zonnepanelen
- Warmte of koude-uitwisselende apparatuur

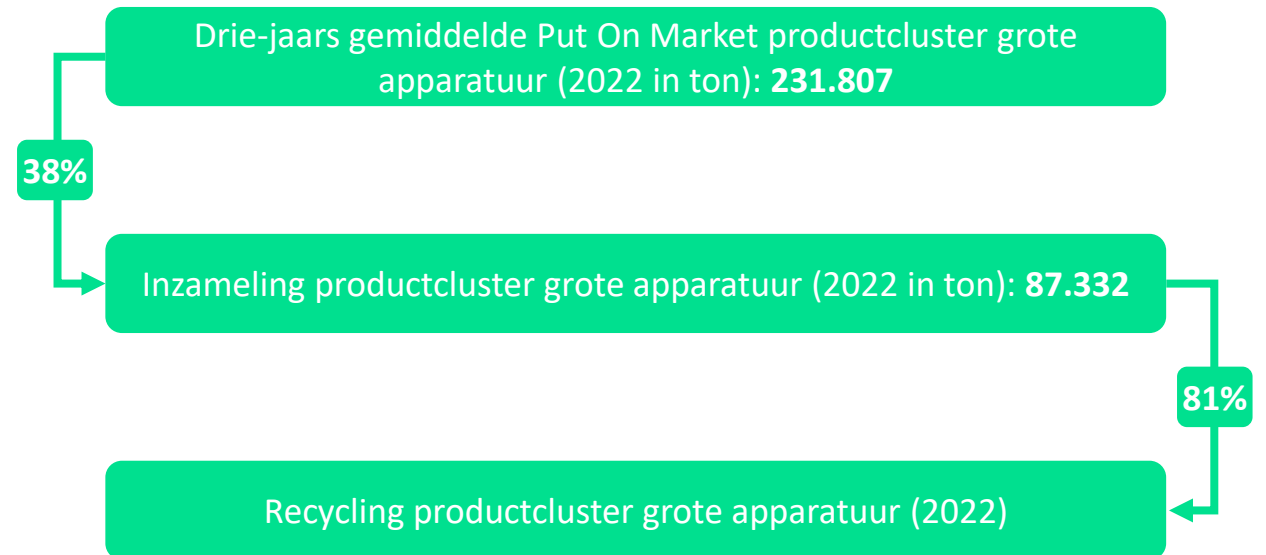
Gemiddelde score levensduurverlenging*

Onderzoek vanuit KplusV heeft de verschillende productgroepen van EEA beoordeeld op geschiktheid voor levensduurverlenging. Resultaat is een score op een schaal van 1 tot 5, waarbij geldt: hoe hoger het getal, hoe meer kans op levensduurverlenging.

3,9 / 5

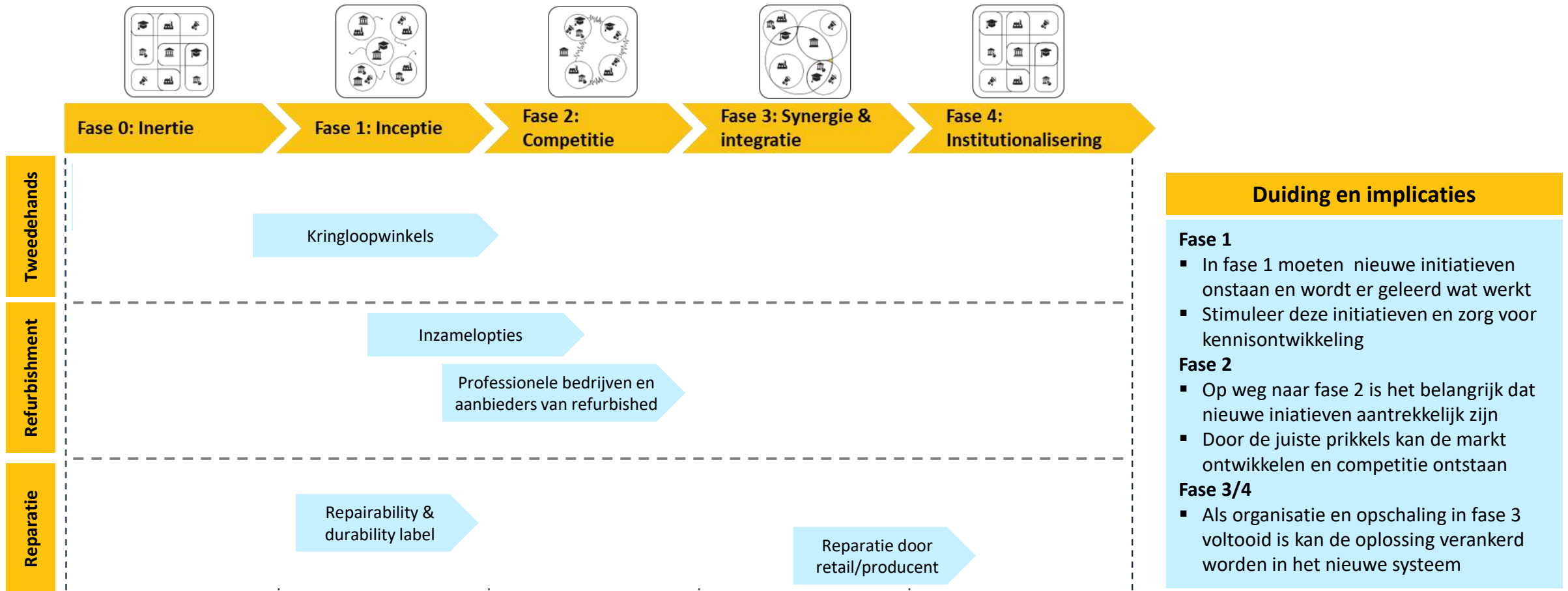
Grootte van de markt en recycling**

Er zijn nog geen cijfers bekend over de omvang en het potentieel van de mogelijke oplossingsrichtingen per productcluster. Om toch een indicatie te geven, volgen hieronder de cijfers met betrekking tot inzameling en recycling. Het ophalen van de relevante cijfers is een aanbeveling voor een vervolproject.

Merendeel van de behandelde oplossingen zitten in fase 1 of 2

Diagnose op de oplossingen

Sleutelprocessen en interventies

Sleutelprocessen	Toelichting	Interventies (passend bij fase op voorgaande pagina)	Impact	Haalbaar	Afhankelijk
Prioritering probleem- en oplossingsrichting	Ook is er nog niet genoeg bekend over de impact en haalbaarheid van een EU-wijde repairability & durability label.	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek invoering label repairability & durability op EU niveau (incl. analyse hoe het uitpakt in Frankrijk). 	Midden	Hoog	Nee
Kennisontwikkeling en verspreiding	Er is een gebrek aan consumentenbewustzijn over het probleem. Ook is het verschil tussen refurbished en tweedehands onduidelijk.	<ul style="list-style-type: none"> Organiseer vraag en aanbod voor producten die nog goed zijn maar niet goed genoeg voor producenten, bijvoorbeeld door een campagne te lanceren. 	Midden	Midden	Ja
Ondernemerschap en marktontwikkeling	Er is een gebrek aan vakbekwame en professionele reparateurs (gemeten aan de lat van wettelijke kaders) en hun herkenbaarheid.	<ul style="list-style-type: none"> Introduceer onderscheidend vermogen in de markt t.o.v. tweedehands, doormiddel van standaarden of labels (e.g., 'Keurmerk Refurbished'). 	Hoog	Midden	Ja
Mobilisatie van middelen	Er is een gebrek aan vakbekwame en professionele reparateurs (gemeten aan de lat van wettelijke kaders) en hun herkenbaarheid.	<ul style="list-style-type: none"> Nationaal Reparatteurs Register opschalen: om vakbekwaamheid en herkenbaarheid te stimuleren en te fungeren als platform voor kennisdeling. 	Hoog	Midden	Ja
Sectororganisatie- en coördinatie	Er is een gebrek aan (geharmoniseerde EU) wet- en regelgeving.	<ul style="list-style-type: none"> Wet- en regelgeving introduceren (e.g., het harmoniseren van de EU garantietermijn). 	Hoog	Laag	Ja

Introductie van productcluster

Wat is het wel

- Kleine IT- en telecomapparatuur
 - ≤ 50 cm
 - Zowel huishoudelijk als professioneel

Hieronder valt niet

- Laptops
- Tablets

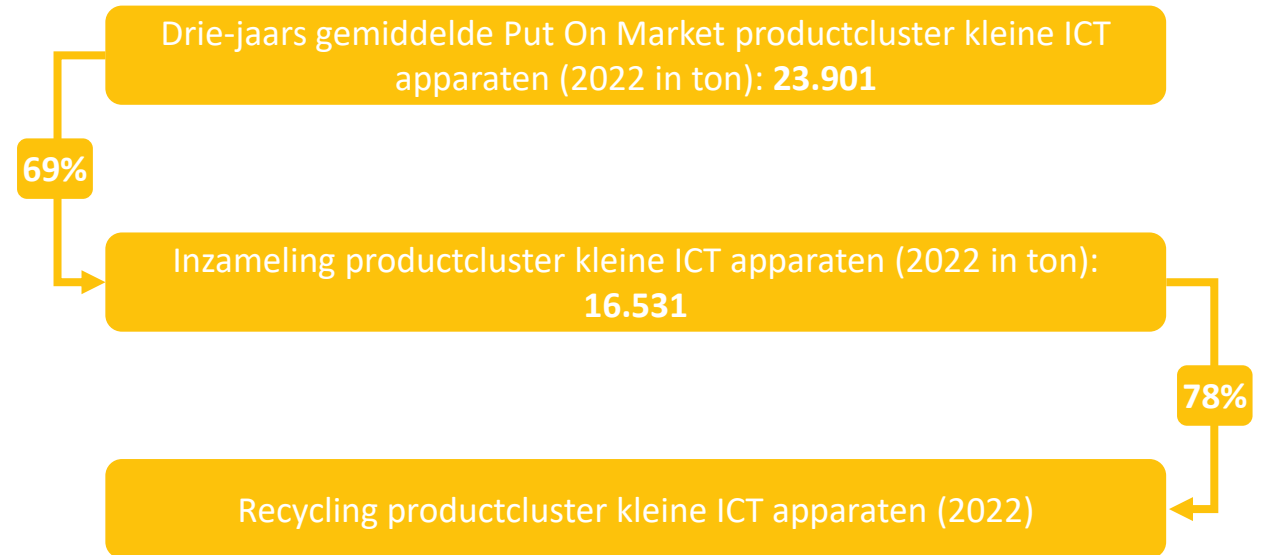
Gemiddelde score levensduurverlenging*

Onderzoek vanuit KplusV heeft de verschillende productgroepen van EEA beoordeeld op geschiktheid voor levensduurverlenging. Resultaat is een score op een schaal van 1 tot 5, waarbij geldt: hoe hoger het getal, hoe meer kans op levensduurverlenging.

3,1 / 5

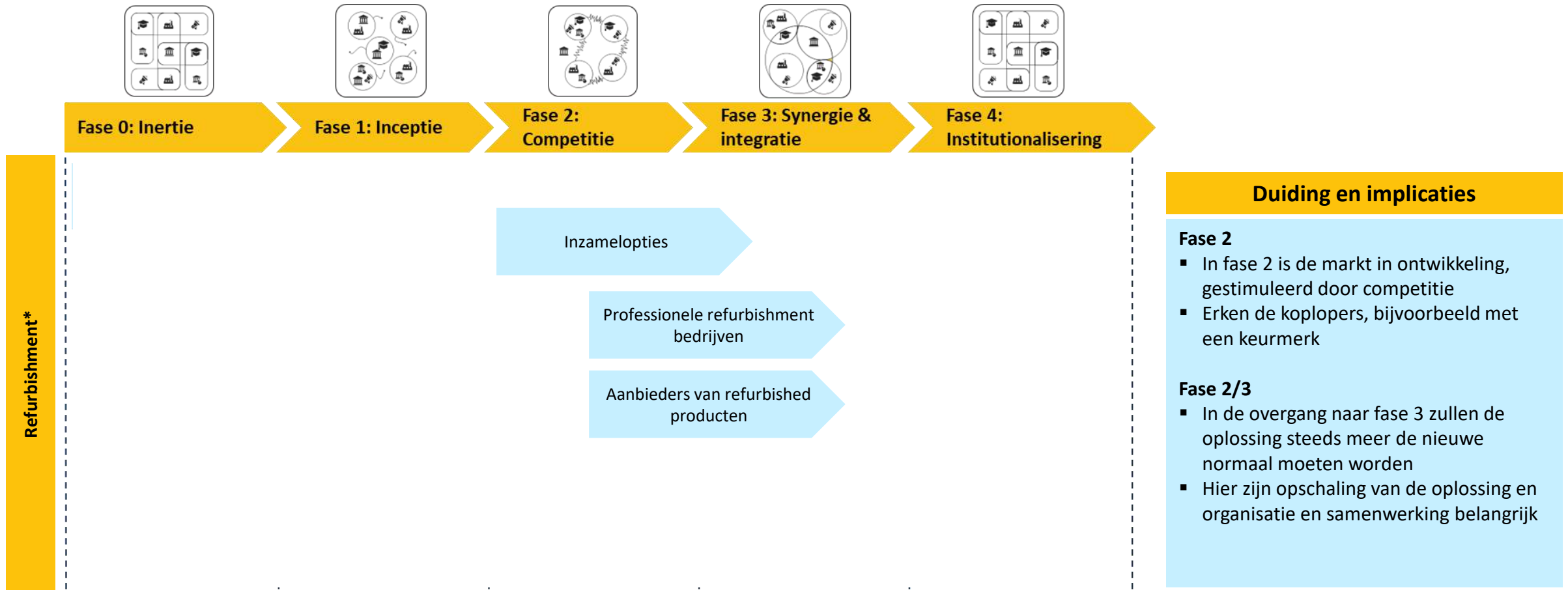
Grootte van de markt en recycling**

Er zijn nog geen cijfers bekend over de omvang en het potentieel van de mogelijke oplossingsrichtingen per productcluster. Om toch een indicatie te geven, volgen hieronder de cijfers met betrekking tot inzameling en recycling. Het ophalen van de relevante cijfers is een aanbeveling voor een vervolgproject.

Behandelde oplossingen bevinden bewegen zich richting fase 3

Diagnose op de oplossingen

Sleutelprocessen en interventies

Sleutelprocessen	Toelichting	Interventies (passend bij fase op voorgaande pagina)	Impact	Haalbaar	Afhankelijk
<p>Prioritering probleem- en oplossingsrichting</p> <p>Kennisontwikkeling en verspreiding</p>	<p>Onduidelijkheid of refurbished producten voldoen aan veiligheidseisen overheid (koopt jaarlijks 30.000 smartphones in)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bepaal of onder welke voorwaarden refurbished voldoet aan inkoopcriteria. 	Midden	Laag	Nee
<p>Ondernemerschap en marktontwikkeling</p>	<p>Markt voor refurbishment op kleine ICT apparaten is groeiende, maar nog relatief beperkt in Nederland zelf (voor 80% afhankelijk van buitenlandse markt).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Keurmerk om refurbishment aantrekkelijker te maken. Andere term voor 'refurbished' vinden (marketing technisch). Campagne opzetten om inruilcultuur te bevorderen. 	Midden	Midden	Nee
<p>Mobilisatie van middelen</p> <p>Sectororganisatie- en coördinatie</p>			Laag	Hoog	Nee
			Midden	Midden	Nee

Indicatieve vragen als basis voor de schatting Impact – Haalbaarheid - Afhankelijkheden

De impact, haalbaarheid, en afhankelijkheden van interventies zijn ingevuld op basis van schatting. Deze behoeven verdere uitwerking. De schatting helpt om iconprojecten te identificeren. De schatting is gedaan op basis van onderstaande indicatieve vragen:

- Impact
 - Hoe groot is (in potentie) het effect op de oplossing van deze interventie?
 - Hoe groot is (in potentie) het effect op het behalen van de missie van deze interventie?

- Haalbaarheid
 - Hoe haalbaar is het om dit *nu* uit te voeren?
 - Hoe veel actoren moeten hier aan mee werken? Zijn er tegengestelde belangen?
 - Hoeveel werk is het om uit te voeren?

- Afhankelijkheden
 - Zijn er interventies die moeten gebeuren voordat dit kan gebeuren? (bijvoorbeeld: eerst onderzoek uit te voeren over de *hoe* alvorens uit te voeren)
 - Zijn er aannames die we moeten maken om hiermee aan de gang te gaan?

Appendix D: Voor de bestaande plannen en onderzoeken is een assessment gedaan op relevantie voor het huidige traject

Plannen	Workshop 1: Missie & Diagnose				Workshop 2: Strategie			Workshop 3: Uitvoeringsprogramma		
	Missie	Doelen	Oplossings-richtingen	Diagnose (processen / fasen)	Interventies	Afhankelijkheden	Impact x haalbaarheid analyse	Concrete acties per stakeholder	Middelen	Opzet van MEL en governance
Transitieplan Huishoudelijke Elektrische apparatuur - Turntoo	Missie op levensduurverlenging in grotere context van CE. P18	Geen concrete doelen op LDV	9 oplossings-richtingen in 3 sub-thema's. P34	Geen diagnose op transitie	Interventies geïdentificeerd per oplossingsrichting. P34	Geen afhankelijkheden	Prioritering o.b.v. impact x haalbaarheid. Geen inzicht in analyse, alleen resultaat (prioriteiten) P48	Actie's per oplossings-richting gelinkt aan stakeholders. P34	Geen middelen	Alleen algemene aanzet tot organisatie van de transitie
TAC – Adviesroute CE voor Consumptiegoederen	Toekomstbeelden voor 2030 en 2050 algemeen (P12) en op EEA (P18)	Effectdoelen, circulaire doelen, prestaties. P19	Prestaties en actielijnen. P25	Geen diagnose op transitie	Prestaties en actielijnen. P25	Geen afhankelijkheden	Geen prioritering	Actielijnen gelinkt aan stakeholder groepen. P25	Geen middelen	Geen MEL / governance, wel noodzaak onderstreept
Nationaal Programma Circulaire Economie	Duidelijke missies op CE en EEA. P69	Doelen en prestaties. P69	Ja, vanuit overheid. Normeren / beprijzen / stimuleren. P71	Introductie vanuit SMT. P26	Ja, vanuit overheid. Normeren / beprijzen / stimuleren. P71	Geen afhankelijkheden	Maatregelen financieel gedekt	Alleen voor overheid	Budgettaire gevolgen opgenomen, voor overheid. P164	Opzet voor MEL en governance, voor overheid. P155

Legenda	Duidelijk opgenomen	Gedeeltelijk opgenomen	Niet of beperkt opgenomen